

NATURE AND ITS TEXTURES

EDITED BY
Prof. Dr. Sadettin SARI

NATURE AND ITS TEXTURES

DOĞA VE DOKULARI

EDITED BY

Prof. Dr. Sadettin SARI

AUTHORS

Asadul İSLAM

Gürol AYTEPE

İbrahim KAYA

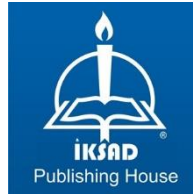
Merve SÜRÜCÜ

Özgül YİĞİT

Sadettin SARI

Seda AKKAR

Uğur KARABULUT

Copyright © 2021 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
distributed or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other electronic or
mechanical methods, without the prior written permission of the publisher,
except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic
Development and Social
Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TURKEY TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.
Iksad Publications – 2021©

ISBN: 978-625-8423-68-6
Cover Photo: Sadettin SARI
Cover Design: İbrahim KAYA
December / 2021
Ankara / Turkey
Size: 16x24 cm

PREFACE

With the rapid development of technology in today's world, many devices that can capture images in high resolution have been included in our lives. In addition to high-tech cameras, advanced camera systems in technology products such as mobile phones and watches can take photos digitally. Although technology is developing rapidly, the talent, perspective, emotion of the photographer, not the camera, and the message it will give to the viewer or the effect it will leave are decisive for the artistic quality of the photograph.

In the first article of our book, Uğur Karabulut, in his article titled "Pandemi Inspire: Street art: Coronavirus Walls", examined the trend towards street paintings with the closure of art houses in the current pandemic environment. In the second part of the study, İbrahim Kaya researched some of today's popular Photo Editing Programs with an article titled "A Research on Software and Programs That Help The Art of Photography".

In the third part of this book, Asadul Islam calls "Journey from life"; There are works in which he tries to bring to the fore the themes of life and human in nature. In the fourth part; Gurol Aytepe; He tried to capture nature, people and that moment in his works called "That's the moment". İbrahim Kaya in the fifty Chapter; He wanted to explore the close-up details of nature and living things with his photographs, which he named "micro view of nature". In the sixth part, Merve Sürücü; In his photographs titled "Nature's Colors", he wanted to show the vitality, diversity and clarity of colors of nature. In the seventh chapter, Özgül Yiğit; In his works called "Nature", he tried to reveal the different beauties of nature. In the eighth episode, Sadettin Sarı; In his thematic works, which he named "Spiral", he tried to display the struggle between nature and man. Seda Akkar in the ninth and final chapter of the book; In his works called " Vicious Circle " he wanted to capture life, end and existence.

I would like to thank my students who contributed to the creation of this book, Isarç officials who helped us in the exhibition of these works, Sefa Salih Bildirici, the head of the iksad publishing group, and everyone who contributed.

Prof. Dr. Sadettin Sarı

SUNUŞ

Günümüz dünyasında teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte yüksek çözünürlükte görüntü yakalayabilen bir çok cihaz hayatımızın içine dahil olmuştur. Üstün teknoloji ürünü fotoğraf makinelerinin yanısıra, cep telefonu, saat gibi kullandığımız teknoloji ürünlerinde gelişmiş kamera sistemleri dijital olarak fotoğraf çekimi yapabilmektedir. Her ne kadar teknoloji hızla gelişse de makinanın değil, Fotoğrafı çekenin yeteneği, bakış açısı, duygusu ve izleyiciye vereceği mesaj veya bırakacağı etki gibi konular, fotoğrafın sanatsal niteliği için belirleyicidir.

Uğur Karabulut kitabımızın ilk makalesinde "Pandemi İlhamı: Sokak Sanat: Koronavirüs Duvarları" başlıklı makalesinde, mevcut pandemi ortamında sanat evlerinin kapanmasıyla sokak resimlerine yönelimi inceledi. Çalışmanın ikinci bölümünde İbrahim Kaya, "Fotoğraf Sanatına Yardımcı Olan Yazılımlar Ve Programlar Üzerine Bir Araştırma" başlıklı makalesiyle günümüzün popüler Fotoğraf Düzenleme Programlarından bazılarını araştırdı. Bu kitabın üçüncü bölümünde Asadul İslam'ın "Hayattan yolculuk" adını verdiği; Doğada yaşam ve insan temalarını ön plana çıkarmaya çalıştığı çalışmaları yer almaktadır. dördüncü bölümde; Gürol Aytepe; "İşte o an" adını verdiği çalışmalarında doğa ve insan'ın oluşturduğu anı yakamaya çalışmıştır. Beşinci Bölümde İbrahim Kaya; "Doğaya mikro bakış" ismini verdiği fotoğraflarıyla doğa ve canlıların yakın plan ayrıntıları keşfetmek istemiştir. Altıncı bölümde Merve Sürücü; "Doğanın renkleri" isimli fotoğraflarında doğanın canlılığını, çeşitliliğini ve renklerinin duruluğunu göstermek istemiştir. Yedinci bölümde Özgül Yiğit; "Doğadan" adlı çalışmalarında doğanın farklı güzelliklerini ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Sekizinci bölümde Sadettin Sarı; "Sarmal" İsmi verdiği tematik çalışmalarında doğa ve insanın mücadelesini sergilemeye çalışmıştır. Kitabın Dokuzuncu ve son bölümünde ise Seda Akkar; "Fâsid Dâire" isimli çalışmalarında Yaşamı, bitişi ve varoluşu yakalamak istemiştir.

Tüm bu etkinliklerin oluşumunda emeği geçen öğrencilerime ve bu çalışmaların seğilenmesi konusunda bize yardımcı olan İsarç yetkililerine ve kitaplaşması konusunda destek veren iksad yayın gurubu başkanı sayın Sefa Salih Bildirici'ye ve iksad yayınevi çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Sadettin Sarı

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

PREFACE	i
SUNUŞ	iii
Prof. Dr. Sadettin Sarı	
CONTENTS / İÇİNDEKİLER	v
CHAPTER 1	1
STREET ART INSPIRED BY THE PANDEMIC: CORONAVIRUS WALLS	
PANDEMİDEN İLHAM ALAN SOKAK SANATI: KORONAVİRÜS DUVARLARI	
Uğur Karabulut	
CHAPTER 2	31
A RESEARCH ON SOFTWARE AND PROGRAMS THAT HELP THE ART OF PHOTOGRAPHY	
FOTOĞRAF SANATINA YARDIMCI OLAN YAZILIM VE PROGRAMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
İbrahim Kaya	
CHAPTER 3	59
JOURNEY FROM LIFE	
HAYATTAN	
Asadul İslam	
CHAPTER 4	69
THAT'S THE MOMENT	
İŞTE O AN	
Gürol Aytepe	

CHAPTER 5	81
MICRO VIEW OF NATURE	
DOĞAYA MİKRO BAKIŞ	
İbrahim Kaya	
CHAPTER 6	91
NATURE'S COLORS	
DOĞANIN RENKLERİ	
Merve Sürücü	
CHAPTER 7	103
NATURE	
DOĞADAN	
Özgül Yiğit	
CHAPTER 8	115
SPIRAL	
SARMAL	
Sadettin Sarı	
CHAPTER 9	129
VICIOUS CIRCLE	
FÂSİD DÂİRE	
Seda Akkar	
RESUMES.....	141
ÖZGEÇMİŞLER	
PROF. DR. SADETTİN SARI.....	143
ASADUL İSLAM	145

GÜROL AYTEPE	146
İBRAHİM KAYA	147
MERVE SÜRÜCÜ	148
ÖZGÜL YİĞİT	149
SEDA AKKAR	150
UĞUR KARABULUT	151

CHAPTER 1

STREET ART INSPIRED BY THE PANDEMIC:

CORONAVIRUS WALLS

PANDEMİDEN İLHAM ALAN SOKAK SANATI:

KORONAVİRÜS DUVARLARI

Uğur KARABULUT¹

¹ Süleyman Demirel University, Fine Arts Institute, Painting Department, Proficiency in Art Student (e-Mail: karabulutugur88@gmail.com)
Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Resim Bölümü Sanatta Yeterlik Öğrencisi (e-posta: karabulutugur88@gmail.com)
Orcid ID: 0000-0002-9989-3800

STREET ART INSPIRED BY THE PANDEMIC: CORONAVIRUS WALLS

This study deals with the social rise of street art works, which continue to exist in many social, social and economic areas from the past to the present, and even sometimes considered illegal, with the Covid-19 Pandemic, which is emerging today and affecting the whole world.

Due to the "Covid-19" epidemic that emerged in 2019 and affected the whole world, the pandemic has become the main subject of street art with the changing social life with the declaration of "Pandemic" by the World Health Organization and the quarantine process of almost all countries. The closure of art galleries with the start of the quarantine period led to the presentation of art more in the street environment. In this study, the issue of epidemic and disease, which has become an important issue in the history of art, was also touched upon, and it was observed that while the effects of death and disease on people were observed in the studies conducted in the past, these effects were not observed in the current covid-19 epidemic. In this process, while the subjects of the works created within the scope of street art were observed as encouraging the wearing of masks, complying with social distance and supporting health workers, the decisions taken by the governments regarding the restrictions in time were also reflected in the art. As a result of the investigations, it was predicted that due to the pandemic that negatively affected and continues to affect every aspect of the society, the differences of opinion that occurred in the past have now come together at a common point, the works created focused on the topic of the pandemic and it was predicted that street art contributed to the process of reaching a level that would not be seen as vandalism.

Giriş

Geçmişten günümüze hastalıkların ortaya çıktığı ve bu hastalıkların bir salgın boyutuna ulaşmış ve birçok insanın ölümüne neden olduğu görülmüştür. Bu salgın dönemlerinde yaşayan insanlar salgınla mücadele etmenin yanında halkı bilinçlendirme ile ilgili mesajlar içeren sanatsal çalışmalar yapmışlardır. Bu bağlamda sanat eserlerinin ifade ediliş biçimi de sanatçıların diğer insanlardan farklı yanlarını ortaya çıkarmaktadır. Sanatçılar sezgilerini, duyularını ve hayal dünyalarını kullanarak oluşan imgeleri eserlerine yansıtılmışlardır. Sanatçıların duygu ve sezgilerini en derinden etkileyen konular arasında salgın ve salgın sonucunda gerçekleşen ölümler ve insanların bedenlerinde kalan kalıcı hasarlar olmuştur.

Salgın “ortaya çıkmış hastalığın pek çok insana farklı sebeplerden dolayı bulaşması” şeklinde tanımlanmaktadır (Akalin vd. 2011: 879). Tarihin belirli dönemlerinde ortaya çıkmış ve salgın olarak adlandırılan cüzzam, veba, kolera, sıtma, frengi, İspanyol gribi hastalıklılar pek çok devletin ve medeniyetin sosyoekonomik düzenini alt üst etmesinin yanında yıkımlara, ordularının yok olmasına içlerinde ünlü ressamların da bulunduğu ölümlere yol açmıştır. Bunun bir sonucu olarak ölüm korkusu faktörü ön plana çıkmış, bu da acı ve ıstırap konulu çalışmaların ortaya çıkışını kuvvetlendirmiştir.

Salgınlara din yoluyla açıklama getirme, çalışma ve tedavi yolları arama, kişisel deneyimlerin sonuçlarını tasvirleme gibi pek çok durum söz konusu olmuştur. Bütün bu durumlar sonucunda sanatın temsil aracı olarak resim, minyatür, gravür ve mozaik sanatlarında görülmesi mümkün hale gelmiştir. Çalışmalar dönemin sanatsal akımlarının öncülüğünde biçim ve tarz olarak farklılıklar içerse de sanatçıların içselleştirdiği ve sanat eserlerine yansıtılmış olduğu fikirler aynıdır. Kimi sanatçılar dini meseleler üzerinden bir bağlantısını, kimi sanatçılar kendi yakınlarını kaybetmenin üzüntüsünü, kimi sanatçılar ise hastalıkla yüzleşen bedeninin çaresiz teslim oluşunu çalışmalarına yansıtılmıştır. Bu çalışmalar sayesinde yaşanan bu salgınlara acısını

günümüzde hala hissetmek bu sanatsal çalışmalara bakarak mümkündür.

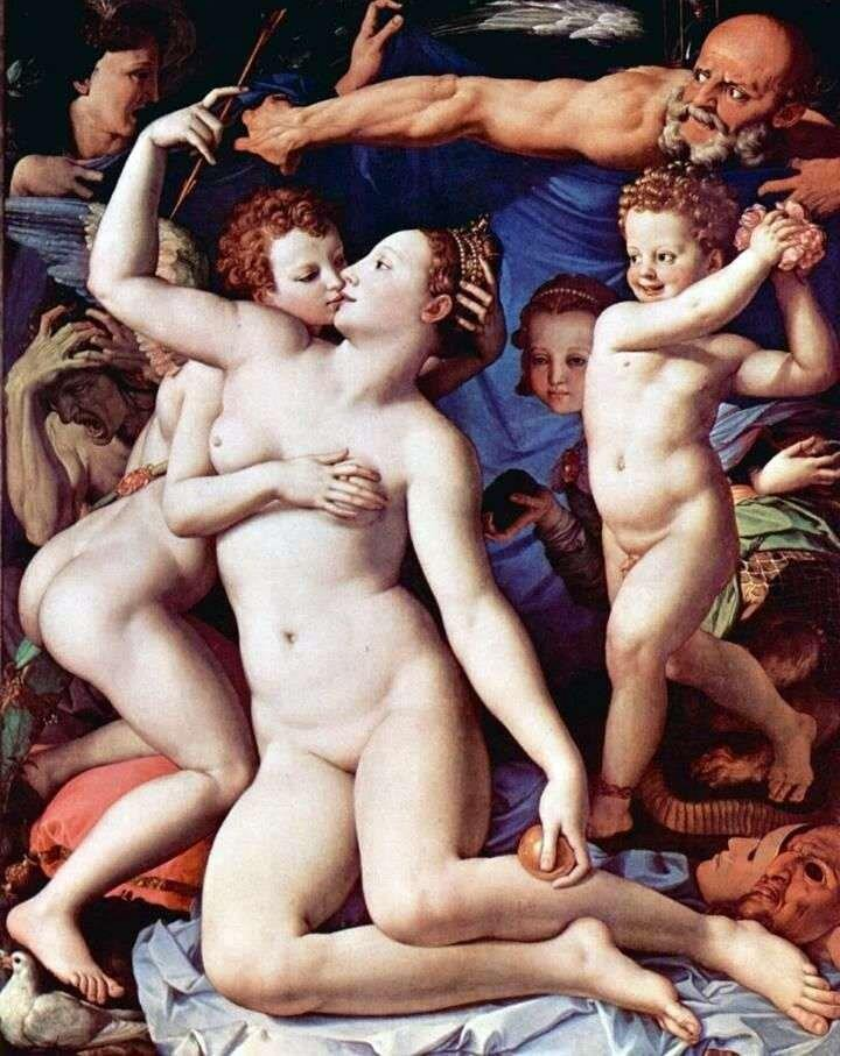
2019 Aralık ayında ilk olarak Çin’de ortaya çıkan ve Covid-19 olarak isimlendirilen salgın geçmişte olduğu gibi kısa sürede tüm dünyayı etkisi altına almış Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmesiyle dünya genelinde hükümetler yayılımı engellemek adına girişimlerde bulunmaya başlamışlardır. Bu girişimler sosyal mesafe ile başlayıp ardından insanların evlerine kapanmasına kadar gitmiştir. Pek çok ölüme sebep olan salgın psikolojik anlamda yine geçmişte olduğu gibi korku faktörünü ön plana çıkarmıştır. Evlerine kapanan insanlar sanatsal faaliyetlerine evlerinde devam etmişler, müze ve galeriler kapılarını sanatçılara ve ziyaretçilere kapatmışlardır. Sanat bir süre de olsa sessizleşmiş ancak daha sonrasında dijitalleşmenin yardımıyla yavaş yavaş sanal ortamlara taşınmıştır. Ancak günümüz çağdaş sanatçıları tarafından çok fazla çalışma üretilmediği saptanmıştır. Üretilen çalışmalar ise yine geçmişe kıyasla ölüm ve acı temasından ziyade daha çok toplum içinde uyulması gereken kurallar ve maske odaklı olmuştur.

Sokaklar boş kalmış ve sahne kalabalıktan ve hareketlilikten uzak sokaklarda yükselen mimari yapılar üzerindeki resimlerle yücelmeye başlayan sokak sanatına bırakılmıştır. Bu süreç içerisinde sokak sanatı kapsamında oluşturulan çalışmaların konuları maske takmaya teşvik, sosyal mesafeye uyma ve sağlık çalışanlarına destek olarak gözlemlenirken zaman içerisinde kısıtlamalara yönelik hükümetlerin almış olduğu kararlar da bir protesto niteliği taşıyarak sanata yansımıştır. Bu bağlamda çalışmamızda geçmiş dönem salgınları hakkında oluşturulmuş sanatsal çalışmalar kısa bir şekilde incelenmiş ve ardından sokak sanatı kapsamında duvar resmi ve grafiti sanatı tarihinden bahsedilmiştir. Geçmiş dönemlerde kimileri tarafından Vandalizm olarak nitelendirilen sokak sanatının Covid-19 ile beraber yükseldiği sonucuna varılmış belirli ülkelerde yapılandan sokak sanatı çalışmaları incelenip biçimsel açıdan ele alınış şekilleri analiz edilerek salgını nasıl temsil ettiği incelenmiştir.

Salgın ve Sanat

Sanatın konusu olarak salgın sanat tarihinde çok önemli bir yere sahiptir. Günümüzde olduğu gibi hastalık ve salgın nedeniyle sanatın gelişimi bir süre yavaşlamış olsa da insanların bu süreci içselleştirmesi sonucunda sanat eserlerinin ana konusu olarak yeniden gündeme gelmesi kaçınılmaz olmuştur. Salgının eski zamanlarda insanlar tarafından farklı tepkilerle karşılanması, sanat eserlerinde temsil edilişi, sanatçılarında içine düştüğü bu salgın temasının farklı biçimlerde sanat eserlerinde tasvir edilişi insanlarda merak uyandırmaktadır.

“Hastalık temsili çalışmalar, sanat ve tıbbın kesiştiği noktada yer alır. Örneğin tıbbi çizimler, tıbbın başlangıcından beri hatta binlerce yıldır mümkün olmuştur. Ancak bu durumda, vücudun farklı patolojilerini kaydetmek için yaratıldıkları ve anatomi alanındaki çalışmaların geliştirilmesine yardımcı oldukları için kullanımı sanatsal olmaktan daha çok pratikti” (Angulo, 2020). Rönesans döneminde Yunan ve Roma Heykellerinden esinlenilerek oluşturulmuş sanat eserlerinde konu temel olarak salgın dışı görünse de çalışmalar da hastalığın izlerinde yer verilmiştir. Bunun örneği olarak 1545’te İtalyan ressam Angolo Bronzino tarafından yapılmış ‘Venüs ve Aşk Tanrısı ile Bir Alegori’ isimli çalışma gösterilebilir. Londra’da Ulusal Galeride yer alan çalışma yüksek Rönesans döneminin alegorik çalışmalarını yansıtsa da klasik sembolizm özellikleri açısından da zengindir. Ancak çalışmada merkezdeki figürlerin estetik duruşlarının aksine sol orta kısımda görülen figürün acı içindeki duruşu aşkın iki yönünü gösterir: bir yanda erotik ve romantik, diğer yanda tutku ve hastalığın tahribatı.

Venus ve Aşk Tanrısı ile Bir Alegori, Angolo Bronzino, 1545.

Resim:1

Resim:2

Rönesans öncesi yakın zamanlarda baş gösteren hastalık olan Frenginin izlerini taşıyan resim aynı zamanda başka hastalıkların da olduğunu o dönemlerde birden fazla salgınla mücadele edildiği resmin detaylarına bakıldığında anlaşılmaktadır.

Resim 1’de beyin ve omurilik enfeksiyonunun çeşitli klinik belirtilerini gösteren bir durum varken, resim 2’de çocuğun sağ ayağını delen gül dikenli hastalığının varlığı söz konusudur. Hikâye anlatımının ustaca biçimi ve mükemmel klinik ayrıntılarıyla Bronzino, bu çalışmayı yaptığı andan itibaren Alegori'nin onun şaheseri olmasını sağladı. Ayrıca neredeyse beş yüzyıl önce olduğu kadar bugün de alakalı olan gizli halk sağlığı mesajını modern izleyicilere tanıtıyor (Cook, 2010: 458-460).

Anlatılmak istenen konuyu ve verilmek istenen mesajı bizlere sunmaya çalışan sanat salgınla birlikte acı kavramının da ifade edici gücü haline gelmiştir. Edvard Munch, ablası Sophie'yi tüberkülozdan ölüm döşeğinde betimleyen bir dizi resim, litografi ve gravür çalışmaları yapmıştır. Bu çalışmalardan biri, Munch'ın o dönemlerdeki salgının acısını ve travmatik duygularını, hızlı fırça darbeleriyle ve canlı renk tonlarıyla oluşturduğu 1885 yılına ait olan 'Hasta Çocuk' isimli çalışmasıdır. Bu çalışma sonrasında diğer sanatçılarda kendi çevresinde yaşanan bu gerçek ve acı durumlarını

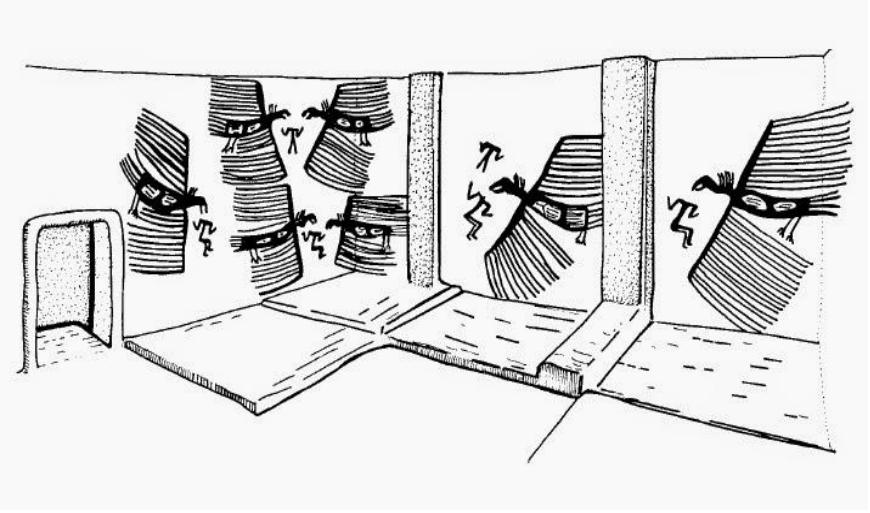
çalışmalarına yansıtmaya başlamışlardır. Munch gibi pek çok sanatçının ana konusu haline gelen acı ve tramvaların baş kahramanı hastalıklar artık resim çalışmalarında sıkça görünür olmaya başlamıştır. Salgınlardan dolayı hastalıkların insanlarda meydana getirdiği anormal beden görünüşleri, kopmuş uzuvlar, ölü bedenler, cenaze törenleri gibi konular ve kullanılan figürlerin duygu yansıtıcı mimikleri o zamanda yaşanan zorlukları insan zihnine kolaylıkla yerleştirmektedir.

Hasta Çocuk, Edward Munch, 1885.

Sanat tarihi boyunca hastalık ve salgın konusu adı altında oluşturulan sanat eserleri sadece tuval üzerine yapılmış resimlerle sınırlı kalmamış, mimari yapılara ve duvarlarına da izlerini gerek mozaik

gerekse duvar resmi olarak göstermekte. Bunlara örnek olarak yapılmış en eski duvar resimleri arasında gösterebileceğimiz Çatalhöyük'teki kaya resimlerini gösterebiliriz. Bu resimler yakın tarihte yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda hastalıktan ölmüş insan bedenlerinin daha fazla hastalık yaymamaları adına akbabalara yem edildiği, arta kalan kemik parçalarının ise gömüldüğü şeklinde yorumlanmıştır (Pilloud vd., 2016: 740-741).

Akbaba Duvar Resimleri, James Mellaart, 1967

Bu çalışma kapsamında mimari yapılar üzerine yapılmış duvar resimlerinin en eskileri baz alındığında önemli örneklerinden biri de 20. yüzyıla kadar dünyanın en ölümcül salgınlarında olan veba salgınının 1471 yılında Hırvatistan'ın Kastav kentinden Vincent tarafından boyanmış 'Istrian kasabası Beram'da' isimli ölüm ve dans temalı duvar freskidir. Bu ve bunun gibi daha birçok fresk günümüze duvarların yıkılmasından dolayı ulaşılabilmemiş değildir. Bu fresklerin ortak özellikleri salgın sonrası içselleştirilmiş olan ölüm kavramının dans kavramı ile iç içe sunulmasıdır. "Ölüm Dansı" adlı eserler ortaya çıkmaya başladı. Bu resimlerde ölüm, insanlarla kol kola dans eden iskeletler olarak kişileştirildi. Bir gün herkesin bu dansa ırk, cinsiyet

veya sosyal sınıf gözetmeksizin katılacağı fikri bu resimlerde ön plana çıkarılmıştır. Erkek ya da kadın, zengin ya da fakir, asil ya da köylü, hatta imparatorlardan bağımsız olarak tüm insanlardan ölümle dans etmeleri istenecekti”(Tüfekçi, 2020).

Istrian Kasabası Beram'da, Vincent, 1471

Çeşitli nedenlerle geçmişte ortaya çıkan salgın hastalıklar günümüzde de insanların yakasını bırakmamıştır. 2019 yılında Çin'de ortaya çıkan Covid-19 salgını geçmişte yaşanılanlar gibi insanları derinden etkilemiş ve milyonlarca insanın ölümüne varan sonuçlara neden olmuştur. Sanatsal anlamda üretilen çalışmalara bakıldığında Türkiye Çağdaş Sanatçıları adına çok az sayıda resim çalışmalarının oluşturulduğunu görmekteyiz. Bu çalışmalardan ilk örneklerden birisi çağdaş sanatçı Neşe Erdok'un 2020 yılında yapmış olduğu 'Koronavirüs' isimli çalışmasıdır. Sanatçı kendi yorum ve biçim tarzı ile korona virüs salgınını farklı şekilde ele almıştır. Kullanmış olduğu renklerin soğuk tonlarda oluşu ve figürün zayıf bir bedene sahip olması hastalıklı olduğu kanısını kuvvetlendirmektedir. Sanatçı hastalığın bulaşmasını engellemek amacıyla maskeyi bir simge olarak kullanmıştır. Sanatçı korona virüsü tuhaf çiçeğe benzetmekte, insanlar üzerinde kötü sonuçlar doğuran bu virüsün çiçeğe benzemesinin garipliğini anlatmaktadır. Kendisinin figürün yüzüne maske taktığını maskeden dışarı doğru çıkan uzantıları virüse benzeterek

oluşturduğunu ifade etmektedir. Figürün ellerinin de bir işaret dili niteliğinde bir şeyler anlatıyor olması maskeden kaynaklı sözel iletişimin sıkıntılarını bizlere anlatıyor olabilir.

Neşe Erdok, Koronavirüs, 2020

Salgın sürecince insanlar hükümetlerin aldığı kararlar dâhilinde evlerine kapanmış ve sanat eserlerini evlerinde üretmeye devam etmişlerdir. Ancak boş kalan sokaklar bir süre sessizliğe bürünseler de sanat sokaklara taşmış ve sokak sanatı dâhilinde, performans sanatları, balkon galerileri, grafitiler ve duvar resimleri sayesinde yeniden canlanmaya başlamıştır. Bu sanatlar içerisinde de en çok ilgiyi çeken sanat türü kaçınılmaz dünyanın pek çok ülkesinde varlığını gösteren duvar resimleri olmuştur.

Duvar Resimleri ve Koronavirüs

İlk duvar resmi diyebileceğimiz çalışmalara antik dönemde Lascaux mağarasına çizilmiş çalışmaları örnek verebiliriz. Duvar resmi, Orta çağ döneminde ise fresk adı verilen ıslak sıva üzerine yapılan bir çalışma olarak karşımıza çıkmaktadır. Belli başlı tekniklerin kullanıldığı bu fresklerde modern sanatla birlikte birçok stil ve teknik de eklenmeye başlanmıştır. Günümüz duvar resimleri ise daha çok yağ ve su bazlı boyalar kullanılarak yapılmaktadır.

Tarih öncesi yapılan bu duvar resimleri bizlere tarih hakkında derin ve anlamlı bilgiler iletmektedir. Bugün tarihimiz ve atalarımız hakkında paha biçilmez bilgiye sahip olmamızın nedeni en eski kazımlar, oymalar ve tablolarıdır. Bu duvar resimleri, yaşam aktivitelerini, günlük manzaraları ve genellikle dini gelenekleri tasvir ettiğinden insanlık için büyük önem taşımaktadır. Hemen hemen hepsi insanlara farklı dönemlerdeki kültürlerin çeşitliliğine paha biçilemez bir görünüm vererek oluşturulmuştur.

Duvar resimlerinin modern sanatla birlikte güçlü bir görsel iletişim aracı olarak yeni bir boyut kazanması, halkın görüşünü teşvik etmesi ve birliğe yönelik sosyal ve politik mesajları iletmesi açısından çok önemlidir. “Duvar resimleri, toplumlarda dini ve siyasi inançları ifade etme rolüne sadık kalarak güçlü bir özgürleşme, ifade özgürlüğü, sosyal aktivizm ve propaganda aracını temsil eder. Duvar sanatı, sosyal olarak ilgi çekici sanatın önemli bir yönü olarak kabul edilir ve sanat ile siyaset arasındaki ilişkide önemli bir rol oynamaktadır” (Kordıç, 2015).

Sokak sanatı denilince akla ilk gelen grafiti sanatıdır. Aslında sokak sanatı grafiti temellidir. İki sanatın ortak noktası kamusal alanlara ve mimari yapılar üzerine yapılmasıdır. Grafiti sanatı daha çok yazınsal karakterlerle oluşturulmuştur ve sanatçılar genellikle bu sanatı başka sanatçılara karşı isimlerini korumak adına yaptıkları gibi yasa dışı olarak bir protesto aracı olarak da kullanılmaktadırlar. Sokak sanatı kapsamında oluşturulan duvar resimlerinde ise yazınsal türden çok

görsel içerik ön plandadır. Bu durum duvar resimleri yazınsal içerikler barındırmaz anlamına gelmez. İnsanların beğenisini elde etme gibi bir amacı da bulunmaktadır. Grafiti insanların beğenisini kazanmak için bir amaç oluşturmaz. Hatta insanların beğenilerine karşı tam tersi bir tutum sergileyebilmektedir. Bu açıdan bakıldığında grafiti sanatı sokak sanatına kendi içerisinden çıkan yozlaşmış bir sanat olarak bakar. Ayrıca grafiti sanatı sanat tarihinin geçmiş yıllarından itibaren politik meseleler içerisinde çokça bulunduğu için hükümet yasa koyucuları tarafından illegal bir eylem olarak nitelendirilmiş hatta günümüzde pek çok ülkede bugün hala yasadışı görülmeye devam etmektedir. İşte tam da bu noktada ortaya çıkan karışıklık ve bilgi eksikliği nedeniyle grafiti sanatı sokak sanatı duvar resimleri ile karıştırılmakta ve bu kapsamda yapılan duvar resimlerinin de Vandalizm olarak nitelendirilmesine sebep olmaktadır.

Duvar resimleri zaman geçtikçe artık hemen her ülke için şehirlerinin önemli bir parçası haline gelmiştir ve meraklılarının sayısında büyük oranda bir artış görülmüştür. Hatta duvar resimleri için her insanın istediği yerden bu çalışmalarını inceleyebilmeleri adına sanal ortam galerileri oluşturulmuştur.

Bu sanat hangi ülke olursa olsun hep bir mesaj verme amacı gütmüştür. Ülkelerin kendi içindeki siyasi, ekonomik, kültürel durumlardan tutun halkın yakında olmak adına hükümetlerin aldığı kararlara kadar pek çok durumu konu edinmiştir. Makalenin konusu kapsamında günümüz Covid-19 salgını da yaklaşık iki yıldır bu duvar resimlerinin konusu haline gelmiştir.

Koronavirüs salgını Çin'de ortaya çıktıktan kısa bir süre sonra tüm dünyaya yayılmış ve devletleri bu virüsün yayılımına karşı sert tedbirler almaya zorlamıştır. Bu bağlamda Dünya Sağlık Örgütü Pandemi ilan etmiş ve tüm insanlar kendilerini kısıtlanmış bir hayatın içinde bulmuşlardır. Galeriler kapılarını sanatseverlere kapatmış sanat artık evde yapılı hale gelmiştir. Ancak sanatsal anlamda değişmeyen

belli başlı sanat dallarından olan sokak sanatı yüceltmeye başlamıştır.

Covid-19'la birlikte insanların değişen sosyal yaşam durumları sanata yansıtılmaya başlamıştır. Sokak sanatı diğer sanat türlerini bastırır hale gelmiştir. Sanatın sosyal medya üzerinde çok değer görmediği zamanlara nispetle artık sosyal mecralarda ülkelerde büyük duvarlar üzerine yapılmış duvar resimleri popüler hale gelmiştir. Elbette bu sanat birçok mesaj içermekte ve halkın bu mesajlar sayesinde bilinçlenmesini de sağlamaktaydı. Sanat tarihi boyunca inceleme yapıldığında salgın hastalıklarla alakalı ortaya çıkmış sanat eserleri konu anlamında acıyı, ıstırabı, insanların çaresiz tükenişini, ölümleri, bedenlerinde hastalığın vermiş olduğu derin yaraları barındırırken günümüzde yaşanan bu covid-19 salgını tuval üzerinde yapılan resim çalışmalarını değil de daha çok sokak sanatı resimlerine yansıtılmıştır. Konu olarak da geçmiş yıllardan çok farklı olarak devletin almış olduğu kararların ön plana çıkarıldığı gözlemlenmiştir. Konular ise 'evde kal' çağrısı, sağlık çalışanlarına destek, sosyal mesafe kurma, maske takma ve bazen de devletlerin almış olduğu bu kısıtlamaların ağır olmasına yönelik protesto olmuştur.

Koronavirüs Duvarları

Koronavirüs salgını başladığı ilk günlerden bugüne hayatımızı alt üst etmiş hemen hemen tüm dünyayı karantina sürecine sürüklemiş ve insanları evde kalmaya zorlamış olsa da, oluşan krize verilen tepki çeşitli konular kapsamında sanat açısından yaratıcı eserler ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kendini izole ederek sıkı karantina önlemleri altında yaşayan birçok sanatçı, büyük ölçüde kaçınılmaz iç gözlem durumu ve fiziksel insan bağlantısının yokluğu nedeniyle, salgını kendilerine ilham almışlardır. Dünya çapında ortaya çıkan sanat eserleri en fazla sokak sanatında duvarlarda yapılan çalışmalarda kendini göstermiştir. Birçok sanatçı boş kalan sokak duvarlarını koronavirüsün insanlar üzerinde bıraktığı etkiler üzerinden canlandırmaya başlamıştır. Bununla birlikte, çoğu insan evdeyken

sanatçı olsun olmasın tüm sokak sanatçıları, boş kalmış şehirlerin duvarlarında yalnız aktörler olarak performans göstererek bazen alaycı mizahla bazen de umut, direnç ve muhalefet mesajları getirmenin yolunu bu duvarlarda bulmuştur. Artık birçok ülkede durumun yavaş yavaş normale dönmeye başladığı günlerde, pandeminin hayatımızın diğer birçok yönünün yanı sıra kentsel çevrelerimizin görünümünü de etkilediğini insanlar sokaklara çıktıklarında duvar resimleri sayesinde fark etmiş olacaktır. Ancak geçmiş dönem salgınlarının sanata yansımalarını bilen kişiler bu sanat, duvarlarda Covid-19 salgınının öldürücü ve acı yönlerini aramaktan kendini alamayacaklardır. Çünkü bu çalışmalarda konu olarak ölüm teması pek ele alınmamıştır.

Salgın sürecinde hastalığa yakalanmış olan insanların yanında olan ve koşusuz bir şekilde çalışan sağlık çalışanları sokak sanatının en gözde teması haline gelmiştir. Hemen hemen tüm ülkede bu tema çalışılmış ve sağlık çalışanları resmedilerek yüceltilmiştir.

Sağlık çalışanları ile ilgili temaların en çok öne çıkan çalışması ‘Fake’ isimli takma adı ile Amsterdamlı sanatçının yapmış olduğu ‘Super Nurse’ isimli çalışması olmuştur. Bu çalışma dünyanın her yerindeki tüm sağlık profesyonellerine bir ödül niteliğinde görülebilir. Süperman logosuyla süslenmiş bir yüz maskesi takan bir hemşireyi gösteren çalışma, aynı zamanda birçok proje kapsamında kullanılmıştır.

Fake, Super Nurse, 2020

Melbourne Sokak sanatçılarında Brigitte Dawson ve Melissa Turner, Black Rock'taki Balcombe Yolu'nun dışındaki bir şeritte sağlık personeline teşekkür eden bir duvar resmi sağlık çalışanlarının gücünü temsil eden diğer bir örnektir. Çalışma salgın sürecinde tüm dünyanın sıkıntılarını yüklenen sağlık çalışanlarının melek gibi olduğuna atıfta bulunur şekilde kanatlı resmedilmiştir. Bu şekilde sağlık çalışanları Yunan mitolojisi tanrılarından Atlas'a benzetilmiştir.

Brigitte Dawson Ve Melissa Turner'in Black Rock'taki Duvar Resmi,
2020

Türkiye'nin Mersin ilinde yapılan sağlık çalışanlarına evrensel destek niteliğindeki duvar resmi ise büyük bir ses getirmiş ve farkındalığı arttırmaya yönelik önemli çalışmalardan birisi olmuştur. Sokağa ıkma yasağı olduğu dönemlerde Mersin Belediyesi'nin desteği ile boş kalmış ve Kültür Park'ın içerisinde yer alan Özgecan Aslan Barış Meydanı'na duvar resimleri yapılmaya karar verilmiştir. Bu park içerisinde bulunan cep sinemasının duvarları Güven Bozkurt, Orhan Karakaplan ve İbrahim Tokaslan tarafından boyanmıştır. Birçok temayı bir arada bulunduran bu sanat eseri koronavirüs temasını duvarın kuzey cephesinde yansıtmaktadır. İki elini birleştirmiş güzel

günler görmeyi umut eden sağlık çalışanın resmedildiği kısım sağlık çalışanlarına bir teşekkür ve minneti sembolize etmektedir.

Güven Bozkurt, Orhan Karakaplan ve İbrahim Tokaslan, 2020

Covid-19 salgınının sokak sanatına diğer bir yansıması hükümetlerin virüsün engellenmesine yönelik halkına yapmış olduğu 'Evde Kal' çağrısı olmuştur. İnsanlara evde kalma, mesafeyi koruma gibi önlemleri kabul ettirmek çok zor hale gelmiştir. Başlangıçta saçma sapan abartılar olarak kabul edilen bu durumun aslında insanlara evlerinde aileleriyle vakit geçirebilme fırsatı verdiği de unutulmamalıdır. Bu amaçla Pompeii'deki La Cartiera Alışveriş Merkezi'nde Nello Petrucci tarafından "Evde Kal" isimli çalışma dikkatleri çekmektedir. Resimde Amerika'nın en ünlü çizgi film karakterleri 'Simpsoon'lar ile oluşturulan çalışma eve kapanmış ailenin mutlu bir tablosunu yansıtmaktadır.

Nello Petrucci, Pompeii'deki La Cartiera Alışveriş Merkezi, Evde Kal, 2020

Salgın sürecinde hijyen kuralları ön plana çıkmış maskeler, dezenfektanlar, eldivenler, yok pahasına satılır hale gelmeye başlamıştır. “Sokak sanatçıları, pandeminin diğer yönlerine, bazen şakacı, bazen de alaycı bir şekilde, hafiflik ve keskin yorumlar ekleyerek, tüm topluluklar için mükemmel sözcüler olduklarını kanıtlamışlardır. Özellikle karantinanın ilk günlerinde birçok toplumu etkileyen panik halinde satın alma ve gülünç tuvalet kağıdı istifleme olaylarını eleştiren çalışmalar da görülmektedir. Berlin'de Dominikli sokak sanatçısı Jesus Cruz Artiles, ‘Yüzüklerin Efendisi’ filminden ‘Gollum’ karakterini bir rulo tuvalet kağıdına taparak ve ünlü “benim kıymetlim!” dizesini söylediğini gösteren bir duvar resmini yapmıştır. Los Angeles'tayken, karanlık bir figür, kaçakçısının trençkotunu şüpheli bir şekilde açar ve bir tuvalet kağıdı tedarikini ortaya çıkarır” (Ricci, 2020). Gollum bir rulo tuvalet kâğıdı çalarken ‘Buz Devri’nden sincap Scrat’ı izlemektedir.

Jesus Cruz Artiles, Almanların Hazinesi: Tuvalet Kağıdı. Berlin Mauerpark, 2020

Teachr1, Koronavirus, Los Angeles, 2020

Sanatçılar bir sanat eseri ortaya koyarken bilinçaltındaki içselleştirilmiş duygularını açığa çıkarmakta ve sanat tarihinin önemli sanat eserleri bu sanatçıların özgün düşünceleriyle harmanlanarak ortaya farkındalık oluşturan duvar resimlerinin çıktığı görülmüştür. Sanatçılar bu çalışmaları oluştururken sanat tarihinin en ünlü sanat eseri sayılabilecek ‘Mona Lisa’ Tablosunun koronavirüs ile bütünleştirilmiş hali farklı tekniklerle şehirlerin sokaklarında işlenmiştir. Tyboy’un Barcelona’da yapmış olduğu çalışma ve Misha’nın Catania’deki yapmış olduğu stencil çalışması Mona Lisa’nın da sağlık sorunları yüzünden maske takmak zorunda kalmasını ifade etmektedir. Aynı zamanda sanat tarihi çalışmalarından stilize edilmiş diğer diğer bir çalışma yine İtalyan sanatçı Tyboy’un Salvatore Benintende tarafından Milano’da gerçekleştirilen ve 1859’da Francesco Hayez’in ‘The Kiss’ adlı resmi salgın ile yeniden yorumlanmıştır. Yüz maskeleri ve el dezenfektanları ön plana çıkarılmıştır.

Tyboy, Mobil Dünya Virüsü, Barselona

Misha, Yüz Maskesi Takan Mona Lisa, Catania

Tvboy, Koronavirüs Zmanında Aşk, Milano, 2020

Aynı şekilde Caravaggio'nun eseri Emmaus'ta Akşam Yemeği'nin güncellenmiş bir versiyonu Londra'nın Ladywell sokaklarında Lionel Stanhope tarafından yapılmıştır. İkonik orijinal 1601 resmi, İsa'yı havarileri ile birlikte yemek masasında normal bir şekilde oluşturulmuşken Stanhope'un spreyle boyanmış versiyonunda, İsa'nın ameliyat eldivenleri giydiği görülmektedir. Sokağa çıkma yasağı ve salgının, sanatçıya hayran olunacak bu sanat eserini büyük ölçekte yeniden üretmesi için büyük bir fırsat verdiği görülmektedir.

Lionel Stanhope, Emmaus'ta Akşam Yemeği, Ladywell, Londra

Özelleştirme, gözetim, artan marjinalleşme, barınma gibi konular kamusal alanlarda geçmişten günümüze sokak sanatçıları tarafından politik ve siyasi anlamda sürekli ele alınan konular olmuştur. Bu konulara bir yenisi olarak Covid-19 ile birlikte özellikle bu virüsün Çin kaynaklı olmasından dolayı Çin Devlet Başkanı Xi Jinping ve geçmiş dönem ABD Başkanı Trump da eklenmiştir. Politikacılara yönelik güçlü suçlamalar, günümüzün toplumsal çelişkilerine yönelik daha genel eleştirilerin yanı sıra dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin duvarlarında belirmeye başlamıştır. Hedeflenen tüm politikacılar arasında elbette ABD Başkanı Trump, özellikle de koronavirüs salgınına potansiyel bir çözüm olarak insan vücuduna dezenfektan enjekte etme konusundaki tartışmalı açıklamasından sonra öne çıkmıştır. Bunun üzerine verilen ilk örneklerden biri John D'Oh'un, Trump'ın Covid-19 Dezenfektanı isimli sprey boya ve şablon ile oluşturulmuş stencil çalışması olmuştur. Diğer yandan Avustralyalı sanatçı Lushsux'un, Çinli yetkililer tarafından salgınla ilgili verilerin bildirilmesinde bariz şeffaflık eksikliğine atıfta bulunarak "Görecektir bir şey yok, devam et" derken tehlikeli madde giysisi giymeye devam ettiklerini gösteren çalışma olmuştur.

John D'Oh, Trump'ın Covid-19 Dezenfektanı

Lushsux, Görecek bir şey yok devam et, Melbourne

Sonuç

Sokak sanatı kapsamında geçmişten günümüze oluşturulan tüm çalışmalara genel anlamda salgın ve hastalık konusunda bakıldığında sanat tarihinin bu konu ile ilgili ilk sanat eserleri sokak sanatı niteliği taşımasa da kapalı mekân içerisinde fresk ve tuval üzerine yapılmış çalışmalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Salgın ve hastalık konulu en eski çalışmaların genellikle halk üzerindeki etkisinin yanında ölüm, acı ve ıstırapın yansımalarından oluştuğu gözlemlenirken günümüz covid-19 virüsü konusu kapsamında yapılan çalışmaların ölümü ve acıyı çok fazla yansıtmadığı gözlemlenmiştir. Bunun nedeni ise bir tartışma konusu niteliğindedir.

Günümüzde yaşanan covid-19 salgınının sanatı derinden etkilediği kesindir. Hayatı olumsuz yönde etkileyen bu salgın, insanların zor şartlar altında kalmasına, evlerine kapanmasına neden olsa da sanatın gelişimine engel olamamış hatta bu durum dijitalleşmeyle birlikte sanal ortamda sanat eserlerinin daha fazla ve kolay bir şekilde yayılımını hızlandırmıştır.

Sokaklar boş kalmış ancak sokak sanatı devreye girerek tüm dünyaya kendini göstermiştir. Dünya çapında salgın ile ilgili çalışmalar

incelendiğinde genellikle toplumun bu virüse karşı alması gereken önlemleri, hijyen malzemelerini, hükümet başkanlarının protesto edilmesini ve sağlık çalışanlarının çabalarını konu edinmektedir. Her sanatçının kendine özgü tarzı ile içselleştirilmiş konular korona virüs duvarlarını oluşturmaya başlamıştır. Sokak sanatçıları, salgının diğer yönlerine zaman zaman şakacı, zaman zaman alaycı bir şekilde hafif ve keskin yorumlar ekleyerek tüm topluluklar için mükemmel sözcüler olduklarını kanıtlamış durumdadırlar. Zaten şehirler her zaman sokak sanatına sahipti, ama bu son duvar resimlerinde anlatılanlar toplumun bilinçlenmesi konusunda gerçekten yapılması gereken bir görev niteliğinde sanatsal çerçevede insanları yönlendirmede başarılı olmuştur. Bu durum ise kamusal alanlarda yapılması kimi zaman yasal kimi zaman ise yasal olmayan bu sanatı diğer sanat dalları arasında üst sıraya taşıdığı söylenebilir.

Duvar resimleri dikkat çekici bir şekilde geçici olabilme özelliği olan çalışmalardır. Özenli bir şekilde korunmadıkça hızla kaybolmaya eğilimlidir. Koronavirüs duvarlarının vermiş olduğu bu sanat eserlerinin hızlı bir şekilde kaybolmaması ve gelecek yıllara bu mesajları taşıyabilmesi de bu salgın dönemimin sadece hafızalarda değil görsel olarak hala duvarlarda kalmaya devam etmesi önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Akalın, Ş. H. , Gözaydın, N. , Zülfikar, Toparlı, R. , H. , , Demir, N. , Argunşah, M. ve Gültekin, B. (2011). *Türkçe Sözlük*, 11. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 879.

Angulo, G. (2020). Hastalık Sanatı. Erişim Adresi: <https://www.businessnarts.com/blog/the-art-of-disease>. 24.06.2021

Cook, C. (2010). Venüs ve Aşk Tanrısı ile Bir Alegori : Bir Frengi Hikayesi. *Journal of the Royal Society of Medicine* . 103(11): 458-460.

Çatalhöyük. *Journal of Archaeological Science: Reports*, 10, 735-743.

Kordiç. A. (2015). Duvar Resmi - Tarihçesi ve Anlamı. *Widewalls*. Erişim Adresi: <https://www.widewalls.ch/magazine/what-is-a-mural-the-history-and-meaning>. 26.06.2021

Pilloud, M. A., Haddow, S. D., Knüsel, C. J., & Larsen, C. S. (2016). A Bioarchaeological And Forensic Re-Assessment Of Vulture Defleshing And Mortuary Practices At Neolithic

Ricci, B. (2020). Coronavirus Sokak Sanatı: Pandemi Şehirlerimizi Nasıl Değiştiriyor?. Erişim Adresi: <https://magazine.artland.com/coronavirus-street-art-how-the-pandemic-is-changing-our-cities/>. 06.07.2021

Tüfekçi, A.(2020). Koronavirüsten Önce Veba Şeklindeki Sanat. Erişim Adresi: <https://www.dailysabah.com/arts/before-coronavirus-the-plague-shaped-art/news>.25.06.2021

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aktuğ, E. (2020). Koronavirüsün Resmidir. Erişim Adresi: <https://www.hurriyet.com.tr/kitap-sanat/koronavirusun-resmidir-41502194>. 25.06.2021

- Avcı, S. (2020). Mersin Duvarlarında Sağlık Çalışanlarını Yansıtan Grafiti Çalışması. Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/mersin-duvarlarinda-saglik-calisanlarini-yansitan-grafiti-calismasi-/1886678> . 07.07.2021
- Bursalı, A. (2016). Çatalhöyük'te Ölüler Akbabaların Yemesi için Çatılara Konmuş Olabilir. Erişim Adresi: <https://arkeofili.com/catalhoyukte-oluler-akbabalarin-yemesi-icin-catilara-konmus-olabilir/>. 25.06.2021
- Cook, C. (2010). Venüs ve Aşk Tanrısı ile Bir Alegori: Bir Frengi Hikâyesi. Erişim Adresi: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2966887/>. 24.06.2021
- Hucal, S. (2021). Uluslararası Sokak Sanatında Bir COVID Yılı. Erişim Adresi: <https://www.dw.com/en/a-year-of-covid-in-international-street-art/g-56816716> . 06.07.2021
- Miliani, S. (2020). Psikoterapist Povinelli: "Korkunu İnkâr Edenler Var, Çoğu Koronavirüsün Vahametini Anlıyor". Erişim Adresi: <https://culture.globalist.it/saperi/2020/03/11/la-psicoterapeuta-povinelli-c-e-chi-nega-la-paura-i-piu-comprendono-la-gravita-del-coronavirus-2054296.html> . 06.07.2021
- Ricci, B. (2020). Coronavirus Sokak Sanatı: Pandemi Şehirlerimizi Nasıl Değiştiriyor?. Erişim Adresi: <https://magazine.artland.com/coronavirus-street-art-how-the-pandemic-is-changing-our-cities/>. 06.07.2021
- Robertiello, F. (2020). Hayez'in Öpücüğü Ama Maskeli, Tvboy'un Koronavirüs Zamanında Aşk Üzerine Çalışması. Erişim adresi: https://milano.repubblica.it/cronaca/2020/02/28/foto/il_bacio_di_hayez_ma_con_mascherina_l_opera_di_tvboy_sul_coronavirus-249818288/1/ . 07.07.2021

Symbiosis, C. (2021). Ölümün nöbet tuttuğu bir hayat: Edvard Munch. Erişim Adresi: <https://www.gzt.com/skyroad/olumun-nobet-tuttugu-bir-hayat-edvard-munch-3578328>. 25.06.2021

Webb, C. (2020). 'Yapabileceğimiz Tek Şey Boyamak': Sokak Sanatçıları Koronavirüs Salgınına Nasıl Görüyor?. Erişim Adresi: <https://www.theage.com.au/national/victoria/all-we-can-do-is-paint-how-street-artists-see-coronavirus-outbreak-20200420-p54lhq.html> . 06.07.2021

CHAPTER 2

A RESEARCH ON SOFTWARE AND PROGRAMS THAT HELP THE ART OF PHOTOGRAPHY

FOTOĞRAF SANATINA YARDIMCI OLAN YAZILIM VE PROGRAMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

İbrahim KAYA²

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Bölümü Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, yl2030406517@ogr.sdu.edu.tr orcid no: <https://orcid.org/0000-0002-7113-6808>

A RESEARCH ON SOFTWARE AND PROGRAMS THAT HELP THE ART OF PHOTOGRAPHY

The digital photography industry is developing rapidly as a result of the increase in the use of social media along with advanced technology and the increase in photo and content sharing. Photography continues to evolve with different technological innovations over the centuries. This development brings with it many conveniences. These conveniences are reflected in all sections of science. New generation cameras are used in many areas such as micro cameras used in surgeries, cameras small enough to view veins, satellites that can view any part of the world in detail from satellites, and robots that detect movement and facial mimics. In an environment where cameras can be used with many technological products, digital software continues to support photography. These applications and programs, in which all kinds of changes can be made on the photograph, are the main subject of this article.

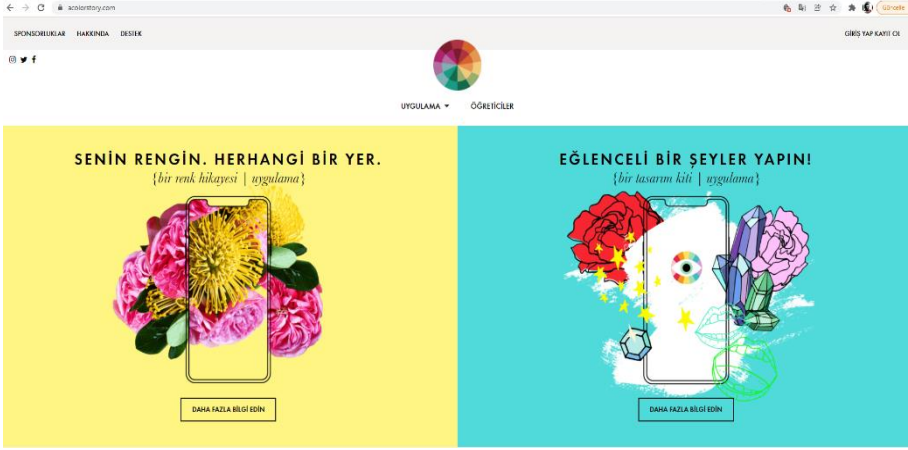
GİRİŞ

Fotoğraf, yüzyıllar boyunca farklı teknolojik yeniliklerle birlikte gelişmeye devam etmektedir. Bu gelişim birçok kolaylığı da beraberinde getirmektedir. Bu kolaylıklar bilimin tüm kesimlerine yansımaktadır. Ameliyatlarda kullanılan mikro kameralar, damarları görüntüleyebilecek kadar minik kameralar, Dünyanın herhangi bir yerini uydudan ayrıntılarıyla görüntüleyebilen uydularla birlikte hareketi ve yüz mimiklerini algılayan robotlar gibi birçok alanda yeni nesil kameralar kullanılmaktadır. Fotoğraf makinalarının birçok teknolojik ürünle birlikte kullanılabilirdiği bir ortamda, dijital yazılımlar fotoğrafçılığa destek olmaya devam etmektedir. Fotoğraf üzerinde her türlü değişikliğin yapılabildiği bu uygulamalar ve programlar bu makalenin ana konusunu oluşturmaktadır.

1. FOTOĞRAF DÜZENLEME PROGRAMLARI

Gerek bilgisayar programları ile, gerekse mobil uygulamalar veya internet üzerinden çevrimiçi olarak fotoğraf üzerinde düzenleme yapılabilen birçok uygulama bulunmaktadır. O'Reilly Media tarafından 2004'te etkileşimli web programlarını tanımlamak için web 2.0 terimi ortaya atılmıştır. Web 1.0. basit interneti ifade etmekte iken, web 2.0. sadece internet kullanan değil, aynı zamanda etkileşimde kurabilen, iş üreten, çalışma yapılan ve paylaşılan bir sistemi ifade eder. Burada bahsedeceğimiz programlardan bir kısmı web 2.0. programlarıdır. İş fotoğrafçılık veya grafikerlik olmayanlarında ilgisini çekmektedir. Özellikle sosyal medya sitelerinde paylaşılan fotoğraflar üzerinde estetik kaygı üzerine yapılmış düzenlemeler veya çeşitli psikolojik alt nedenlere bağlı olarak yapılan dijital estetik cerrahi denilen işlemler, Uzaktan eğitimin getirdiği şartlar sonucu ders içeriğinin görsel uyarılarla desteklenmesinin artırılması, ödev ve sunuların içeriğinin veya materyallerinin oluşturulmak istenmesi, gibi benzeri nedenlerin bu programların geliştirilmesi ve yaygınlaşmasına katkıda sunduğu bir gerçektir.

1.1. A Color Story

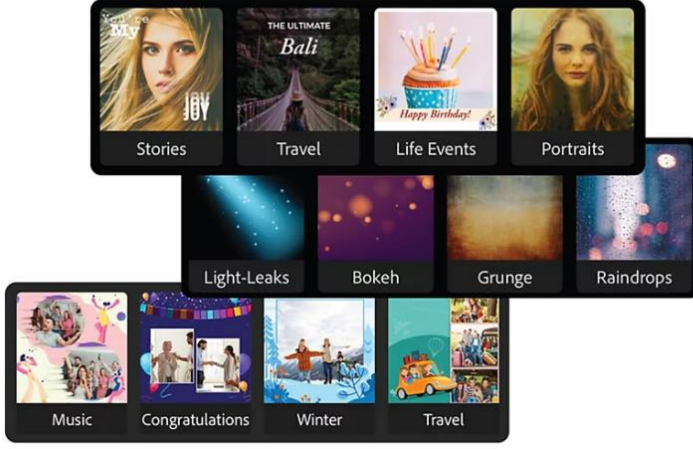
Görsel 1. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür

Kaynak: <https://acolorstory.com> Erişim Tarihi: 4/11/2021

Bir renk hikayesi isimli program ios ve android işletim sistemlerini destekleyen bir mobil yazılımdır. Efekt, filtre, düzeltme, kafes gibi birçok özelliği bulunmaktadır. Acolorstory Lcc. Firmasına aittir

1.2. Adobe Photoshop Express

Bu yazılım Microsoft storeden ücretsiz indirilebilen ve bir çok filtre ve efekt uygulamasının ağır programlara gerek duymadan yapılabileceği bir yazılımdır. Uygulamada kırpma, düzenleme, sis kaldırma, kırıksıklık azaltma, kolaj yapma, karıştırma, efekt ekleme gibi özellikler kullanılabilir Uygulama yalnızca jpg formatında kayıt yapar o nedenle 16 mb üzerindeki jpg olmayan dosyaları desteklemez. Adobe firması tarafından geliştirilen Adobe photoshop programının pratik versiyonudur. Photoshop, Photoshop camera, Photshop Lightroom gibi üç farklı programa ulaşabilirsiniz.

Görsel 2. Adobe Phtoshop Express uygulaması web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: <https://www.adobe.com/tr/products/photoshop-express.html> Erişim Tarihi: 1/11/2021

1.3. Ashampoo Photo Optimizer

Görüntü optimizasyonu, perspektif uygulama, Büyük dosyalarla çalışabilme özelliği, renklendirme, efektler ekleme, her türlü düzenleme aracı ile öne çıkmaktadır. Windows işletim sistemlerinde çalışan bir pc programıdır. Ashampoo GmbH & Co. KG firmasına aittir.

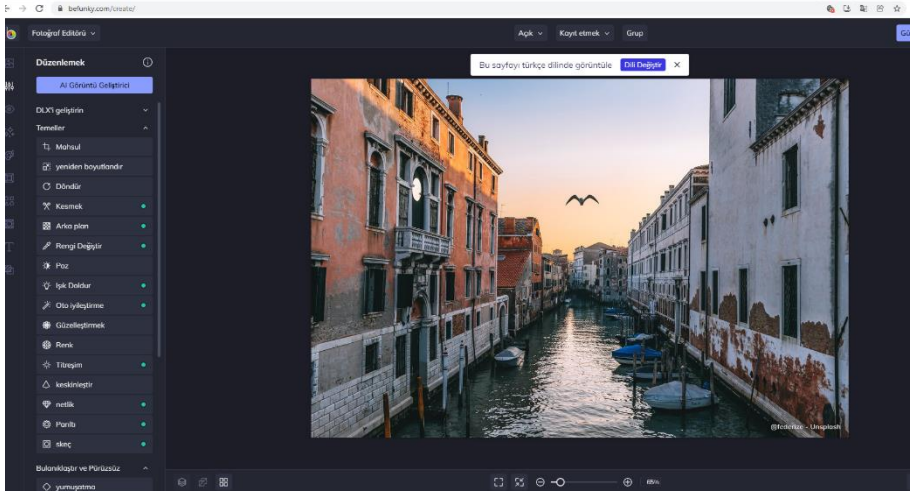

Görsel 3. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür

Kaynak: <https://www.ashampoo.com/tr-tr/photo-optimizer> Erişim Tarihi: 1/11/2021

1.4. BeFunky

Web sitesinde tasarıma başla linkine tıkladığınızda üç alternatif bizi karşılamaktadır. Bir fotoğraf düzenle, tasarım oluştur ve kolaj oluştur şeklinde farklı online tasarım programlarını kullanıcıya sunmaktadır. İnternet sitesi üzerinden çeşitli çalışmalar yapmanıza imkan sağlamaktadır. BeFunky Inc. Firmasına aittir.

Görsel 4. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür

Kaynak: <https://www.befunky.com/create/> Erişim Tarihi: 5/11/2021

1.5. Camera+ 2

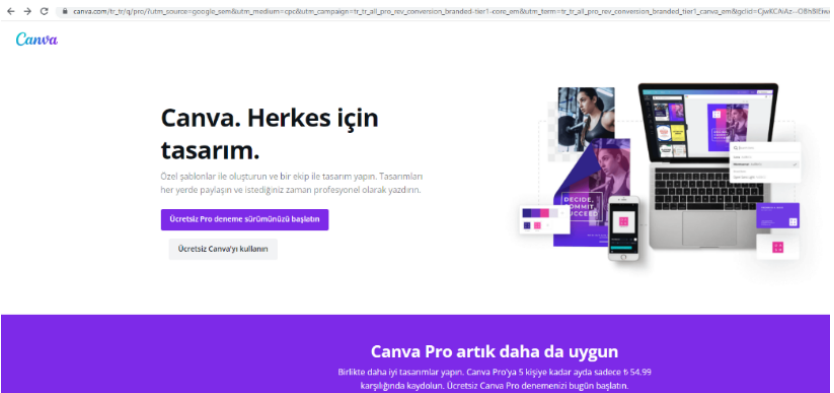
Ios işletim sistemleri için geliştirilmiş bir fotoğrafçılık yazılımıdır. hareket halindeki nesnelere otomatik olarak kaldırma, filtre paketleri, düzenleme, iso ve enstantane ayarı, derinlik yakalama, yakın çekim için uygun düzenleme öğeleri içermektedir. Late Nite Soft firmasına aittir.

Görsel 5. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür
Kaynak: <https://camera.plus/> Erişim Tarihi: 7/11/2021

1.6. Canva

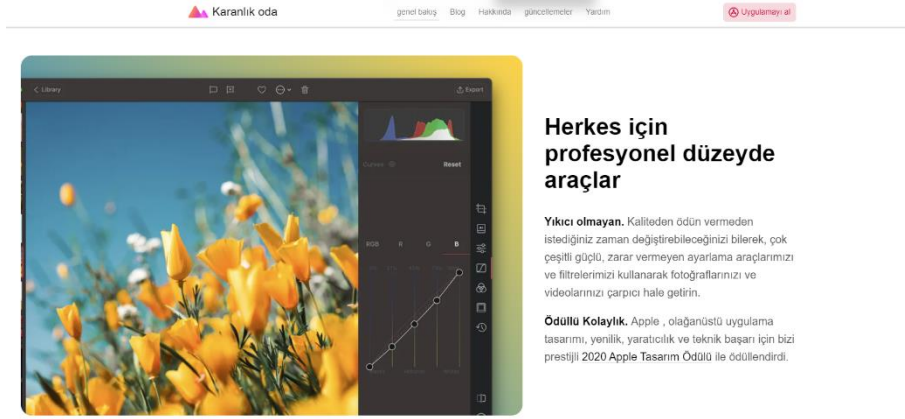
Hazır şablonlar üzerinde düzenlemeler yapabileceğiniz çeşitli efektler ekleyebileceğiniz ve tasarımlar yapabileceğiniz online grafik ve resim düzenleme programıdır. Canva Pty Ltd şirketine ait olan yazılım internette ilk çevrimiçi düzenleme programıdır. Kar amacı gütmeyenler ve eğitimciler için ücretsizdir.

Görsel 6. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür
Kaynak: <https://www.canva.com/> Erişim Tarihi: 8/11/2021

1.7.Darkroom

Karanlık oda programı ios işletim sistemleri için geliştirilmiş mobil uygulama platformudur. Ayrıntıları kurtarma, bulanıklık giderme başta olmak üzere çok sayıda özelliği içerisinde barındıran bir programdır. Bergen Co. Firmasına aittir.

Herkes için profesyonel düzeyde araçlar

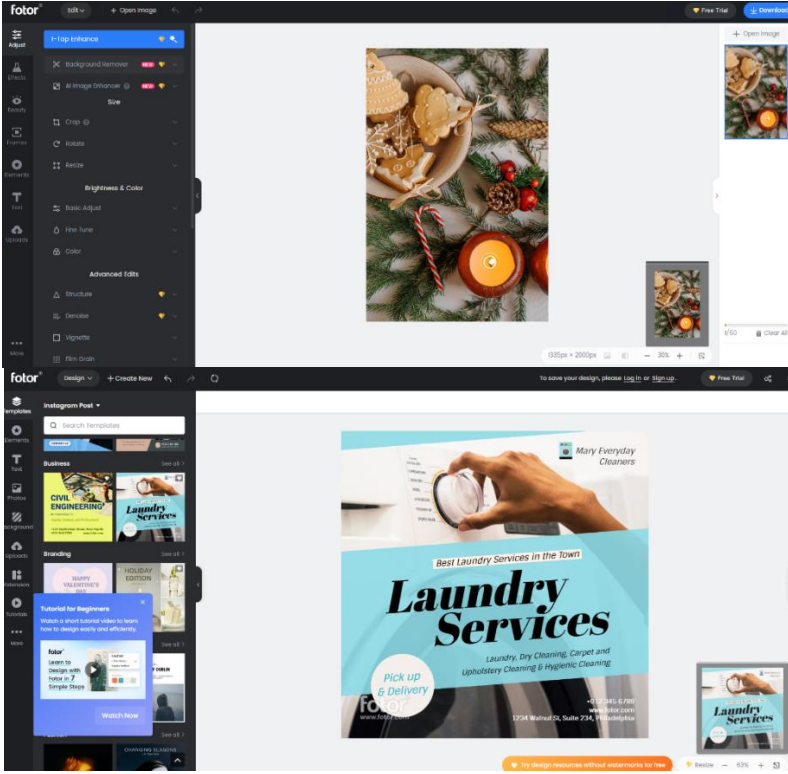
Yüküklü olmayan. Kaliteden ödün vermeden istediğiniz zaman değiştirebileceğiniz bilerek, çok çeşitli güçlü, zarar vermeyen ayarlama araçlarımızı ve filtrelerimizi kullanarak fotoğraflarınızı ve videolarınızı çarpıcı hale getirin.

Ödüllü Kolaylık. Apple , olağanüstü uygulama tasarımı, yenilik, yaratıcılık ve teknik başarı için bizi prestijli 2020 Apple Tasarım Ödülü ile ödüllendirdi.

Görsel 7. Programın web sitesinin ekran görüntüsüdür
Kaynak: <https://darkroom.co/> Erişim Tarihi: 9/11/2021

1.8. Fotor

Siteye adım attığınızda; Bir fotoğraf oluştur, Bir tasarım yap, Bir kolaj ekle gibi farklı programlar için birer seçenek sunmaktadır. Fotoğraf üzerinde çeşitli işlemler yapmaya olanak sağlamaktadır. Temizleme, döndürme, efekt ekleme, kırpma, renklendirme, Leke çıkarma, arka plan temizleme gibi birçok özelliği içerisinde barındırmaktadır. Tasarım modülünde çeşitli şablonlar üzerinde afiş ve grafik tasarımlar yapılmasına olanak tanımaktadır. Online düzenleme imkanı sunar. Everimaging firmasına aittir. Üyelik gerektirmeden de online düzenleme yapılabilmektedir ancak indirebilmek için üyelik istemektedir.

Görsel 8. Program uygulamasının ekran görüntüsüdür

Kaynak: <https://www.fotor.com/> Erişim Tarihi: 1/11/2021

1.9. Gımp (Gnu Image Manipulation Program)

Açık kaynak kodlu ücretsiz bir yazılım olan GNU görüntü manipilasyon programı birçok işletim sisteminde kullanılabilme özelliği taşımaktadır. GIMP "Tek sınır hayal gücünüzdür" sloganıyla programı iddialı bir çizgiye taşımaktadır. C, C++, phyton gibi birçok görüntü işleme programı tarafından desteklenmektedir. Creative Commons tarafından geliştirilmiş, Lisans koşullarına uyulduğu sürece Ticaride olsa paylaşmak, program üzerinde değişiklik yapmanız da lisansı ilgili şirkete ait olmak üzere dağıtılabılır bir programdır. Kullanımı tamamen ücretsizdir.

Görsel 9. GIMP (GNU IMAGE MANIPULATION PROGRAM) uygulaması web sitesinden alıntıdır. Kaynak: <https://www.gimp.org/> Erişim Tarihi: 1/11/2021

1.10. Inpixio

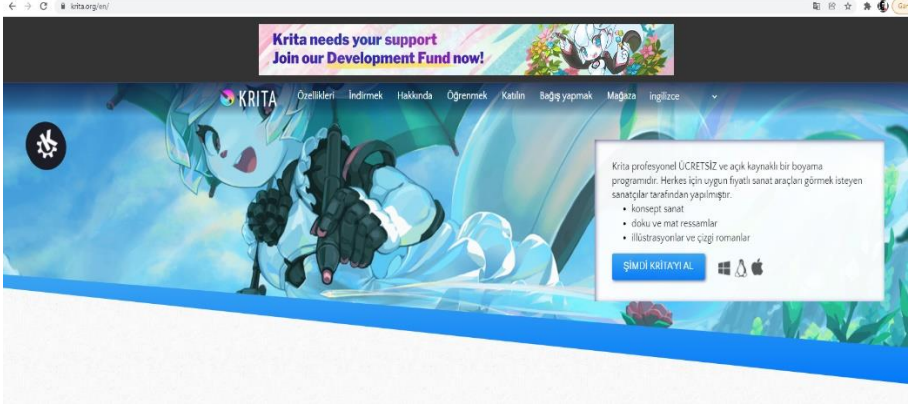
Fotoğraf düzenlemek, Fotomontaj yapmak, kolaj yapmak , kesme, rütuş gibi birçok özelliği içinde barındırmaktadır. Kolay kullanım imkanı vadetmektedir. Program bir çok işletim sistemine uyumludur. İki sürümü bulunmaktadır. İkisi de ücretlidir. inPixio Software firmasına aittir.

Görsel 10. Programın web sitesinden alıntıdır. Kaynak: <https://www.inpixio.com/> Erişim Tarihi: 5/11/2021

1.11. Krita

Fotoğraflar üzerinde vektörel düzenlemeler yapabilmek için tasarlanmış ücretsiz açık kaynak kodlu bir yazılımdır. Fotoğraf üzerinde çalışma vektörle çalışma ve animasyon yapma gibi çeşitli özelliklere sahiptir. Stichting Krita Foundation vakfına aittir.

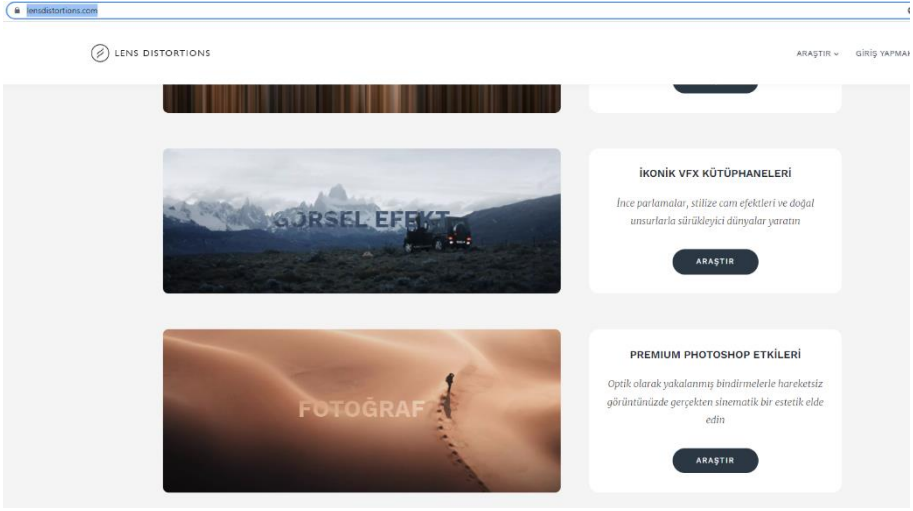

Görsel 11. Programın web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: <https://krita.org/en/post-download-page/> Erişim Tarihi: 15/11/2021

1.12. Lens Distortions

4k efektler, sinematik giydirmeler, katmanlarla çalışmalar gibi birçok özelliği sunmakta olan program ios ve android işletim sistemlerinde kullanılabilir. Video müzik ve fotoğraf üzerinde farklı biçimlendirmeler yapmak mümkündür.

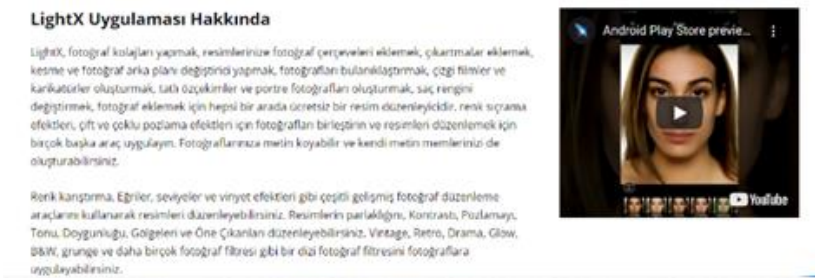

Görsel 12. Programın web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: <https://lensdistortions.com/> Erişim Tarihi: 9/11/2021

1.13. Lightx

İos ve android işletim sistemlerinde çalışabilen mobil bir uygulamadır. Çerçeveler, arka plan temizleme, hazır şablonlar kullanma, renklendirme, renk değiştirme, rötuş yapma gibi özellikleri bir arada kullanıma sunmaktadır. Lightx firmasına aittir.

Görsel 13. Programın web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: <https://www.lightxapp.com/> Erişim Tarihi:20/11/2021

1.14. Paint.net

Microsoft paint programına alternatif olarak tasarlanmış bir programdır. Diğer benzer programlara göre yetenekleri çok kısıtlı bir programdır. Üç boyutlu yakınlaştırma, efekt verme, katmanlarla çalışabilme gibi imkanlar sunmaktadır. Program basit bir arayüze ve kullanım kolaylığına sahiptir. İki sürümü vardır web sitesinden indirileni ücretsiz, Microsoft Windows mağazasından indirilen sürümü ücretlidir. Bu iki sürüm arasındaki fark mağazadan indirilen programın güncellenebilir özellikte olmasıdır. Bu yazılım dotPDN LLC firmasına aittir.

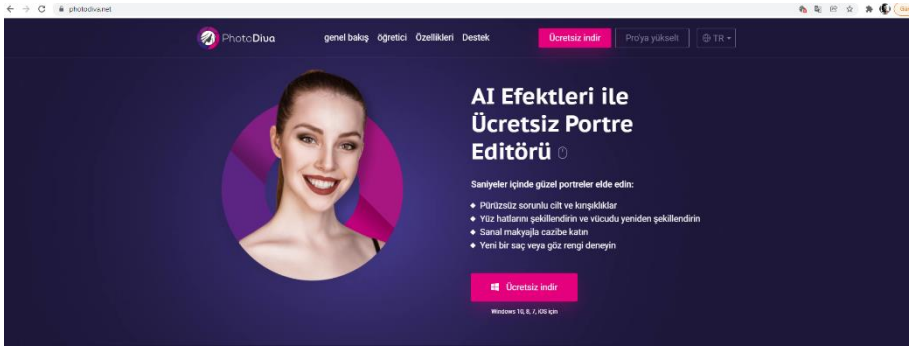
Görsel 14. Paint.net uygulaması web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: https://www.getpaint.net/screenshots/pdn40_kirkland.jpg

Erişim Tarihi: 1/11/2021

1.15. Photodiva

Sanal makyaj, dijital plastik cerrahi, rötuş, Efekt ekleme, arka plan kaldırma gibi özellikleriyle portreye özel tasarlanmış programdır. AMS Software tarafından geliştirilmiştir.

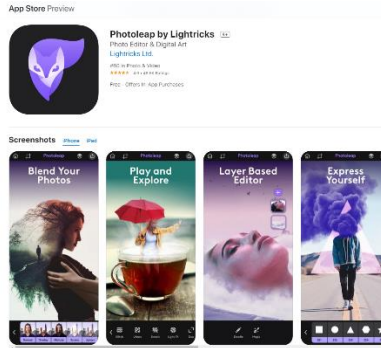

Görsel 15. Programın web sitesinden alıntıdır.

Kaynak: <https://photodiva.net/> Erişim Tarihi:15/11/2021

1.16. Photoleap by Lightricks

İos sistemi için geliştirilmiş bir yazılımdır. Fotoğraf karıştırma, efekt oluşturma, yeniden renklendirme, temizleme, katmanlarla çalışma gibi birçok özelliği bulunur. Lightricks Ltd. firmasına aittir.

Görsel 16. Programın web sitesinden alıntıdır.

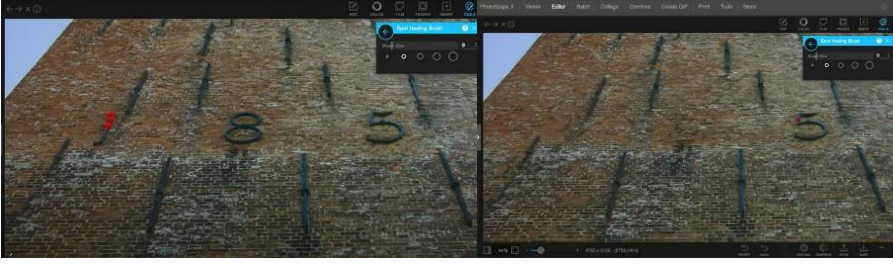
Kaynak: <https://apps.apple.com/US/app/id1191337894?mt=8>

Erişim Tarihi:15/11/2021

1.17. PhotoScape X

"Fotoğraf düzenlemek için ihtiyacınız olan herşey" sloganıyla kendini ifade eden program; bir çok benzeri programa göre güçlü bir alternatif olarak ön plana çıkmaktadır. Kesme, görüntüleme, gif oluşturma kolaj gibi birçok özelliği bulunmaktadır. Bir çok efekt ve resim üzerinde

düzenleme işlemlerini pratik olarak yapılmaktadır. Resim temizleme, perspektif ekleme gibi bir çok özellekle ön plana çıkmaktadır. İnternet sitelerinde programın nasıl kullanılacağına dair eğitim içeriği bulunmaktadır. Program tamamen ücretsizdir. MOOII TECH firmasına aittir.

Görsel 17. Web sitesinin ekran görüntüsü, fotoğrafların hızlıca nasıl temizlendiğini gösteren video görüntüsü görseli

Kaynak: <http://x.photoscape.org/> Erişim Tarihi: 4/11/2021

1.18. Photos Pos Pro

Fotoğrafları geliştirme çarpıcı sanat eserleri ortaya çıkarmak için ihtiyacınız olan herşey sloganıyla yola çıkmıştır. Arka plan değiştirme, temizleme, düzeltme ve nesne kaldırma gibi önemli özellikleri içerisinde barındırır. Windows işletim sistemlerine uyumludur. The Power Of Software Company ltd. şirketi tarafından geliştirilen program ücretsiz indirilebilir.

Görsel 18. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: https://www.photopos.com/PPP3_BS/ Erişim Tarihi: 4/11/2021

1.19. Photo Works

Windows işletim sistemlerinde çalışan bir pc programıdır. AMS Software tarafından geliştirilmiştir. Rötüşlama, güzelleştirme, canlandırma, maskeleme, temizleme, perspektif oluşturma gibi özellikleri kullanıcıya sunmaktadır.

Görsel 19. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <https://photo-works.net/> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.20. Pixlr E

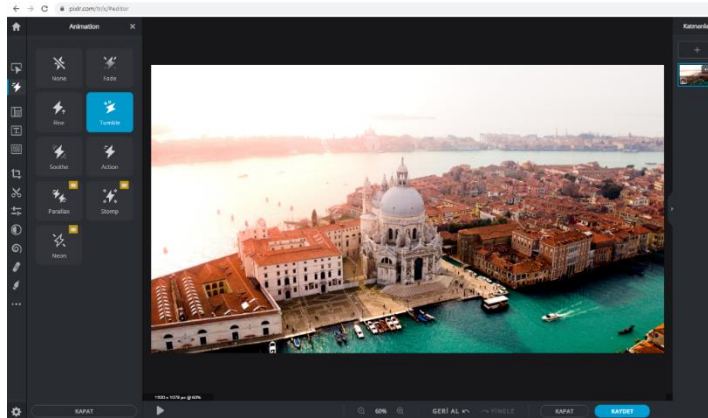
Çeşitli şablonlar üzerinden fotoğraf düzenleme imkanı sunan online bir programdır. Düzenlemek istenen tasarımlar üzerinden yeni tasarımlar oluşturulabilir görsel font ve grafikler yeniden tasarlanabilir özelliktedir. Katmanlarla çalışılan programda birçok özellik ve maskeleme bulunmaktadır. Klavye kısayol tuşları kullanılabilir. Online olarak kullanılmaktadır. Üye olmadan da işlem yapılabilir. Premium sürümü ücretlidir. Autodesk firmasına aittir.

Görsel 20. Çevrimiçi düzenleme programının ekran görüntüsü
Kaynak: <https://pixlr.com/tr/e/#editor> Erişim Tarihi: 8/11/2021

1.21. Pixlr X

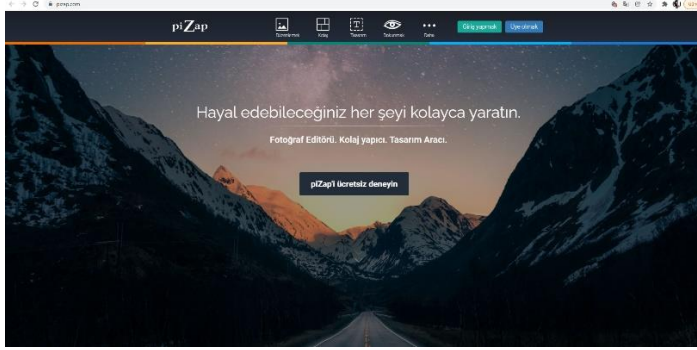
Resim üzerinden çeşitli efektlerle animasyon oluşturabilme, rütuşlama kırpma yazı ekleme gibi çeşitli düzenlemelere izin vermektedir. Online olarak kullanılmaktadır. Üye olmadan da işlem yapılabilmektedir. Premium sürümü ücretlidir. Autodesk firmasına aittir.

Görsel 21. Çevrimiçi düzenleme programının ekran görüntüsü
Kaynak: <https://pixlr.com/tr/e/#editor> Erişim Tarihi: 8/11/2021

1.22. Pi Zap

Fotoğraf düzenleyici, tasarım aracı ve kolaj yapıcı olmak üzere üç temel program içeren online düzenleme programıdır. Aynı zamanda ios ve android işletim sistemlerin çalışabilen mobil uygulamaları mevcuttur. Digital Palette LLC firmasına aittir

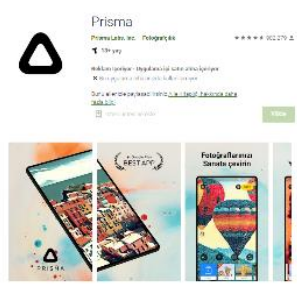

Görsel 22. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <https://www.pizap.com/> Erişim Tarihi: 3/11/2021

1.23. Prisma

Ios ve android işletim sistemlerinde kullanılabilen mobil fotoğraf düzenleme yazılımlarından birisidir. Fotoğrafları resimlere dönüştürme imkanı sunar. Prisma Labs. İnc firmasına aittir.

Görsel 23. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.neuralprisma&hl=tr&gl=US> Erişim Tarihi: 3/11/2021

1.24. Polarr Photo Editor

Filtreler, ışık, Yüz araçları, Efektler, bindirme, maskeleye gibi özelliklere online düzenleme seçeneği sunan bir fotoğraf düzenleme yazılımıdır. Polarr COM. firmasına aittir. Çevrimiçi düzenleme yapılabilmektedir.

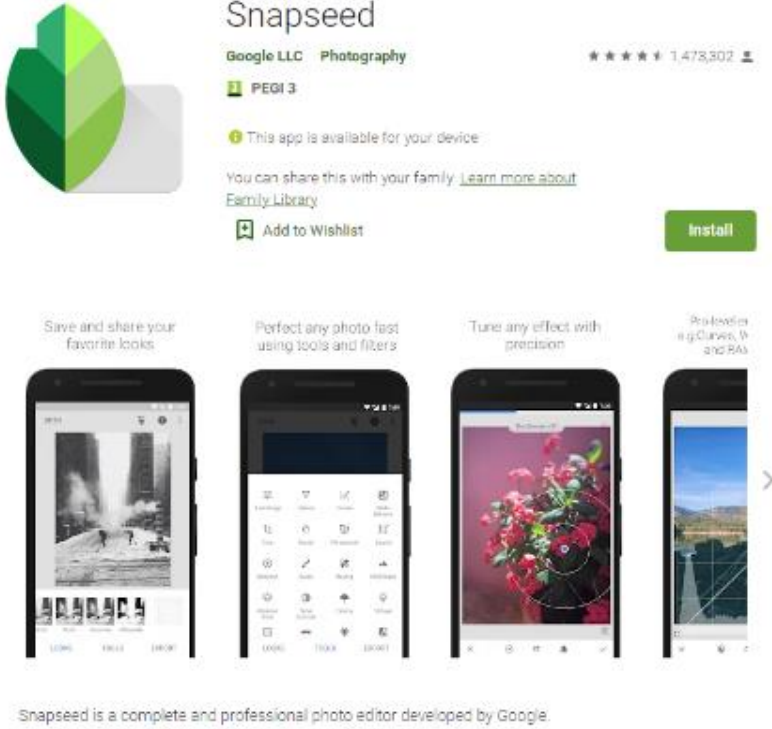

Görsel 24. Uygulamanın ekran görüntüsü

Kaynak: <https://photoeditor.polarr.co/> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.25. Snapseed

Ios ve android için geliştirilmiş bir fotoğraf düzenleme programıdır. Çeşitli filtrele, efektler eklemeye ve fotoğraf düzenlemeye imkan tanır. Google LLC firmasına aittir.

Görsel 25. Google Playstore ekran görüntüsü

Kaynak: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.niksoftware.snapseed&hl=en> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.26. Superimpose

En önemli özelliği katmanlarla çalışmak olan programın adı X'i üst üste bindir anlamına gelmektedir. Maskeleyme, katmanlama ve düzenleme gibi özellikleri barındırmaktadır. İos ve android işletim sistemlerinde çalışabilen mobil bir uygulamadır. Lens Distortions firmasına aittir.

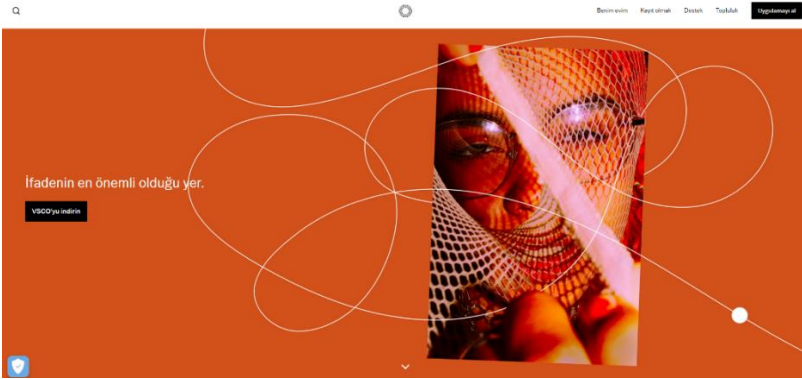

Görsel 26. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <http://www.superimposeapp.com/> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.27. VSCO CAM

Yaratmak, keşfetmek ve bağlamak alt sloganları ile kendini ifade etmektedir. Çeşitli tasarımların uygulanabileceği program ios ve android sistemlerinde kullanılabilir. Video ve fotoğraf düzenleme araçlarında beraberinde barındırır. VSCO firmasına aittir.

Görsel 27. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <https://vSCO.co/> Erişim Tarihi: 26/11/2021

1.28. YouCam Perfect

Makyaj, temizleme, kırpma, kolaj yapma ve animasyonlu efektler ekleme, filigran, nesne kaldırma gibi birçok düzenlemeye olanak tanımaktadır. Android işletim sistemi için geliştirilmiş mobil bir uygulamadır. Pefect Mobile Corp. Firmasına aittir.

Görsel 28. Google Playstore ekran görüntüsü

Kaynak: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.cyberlink.youperfect&hl=tr&gl=US> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.29. Warmlight

Işık oyunları, filtreler ve katmanlarla çalışılabilen fotoğraf ve video düzenleme programıdır. İos işletim sistemi destekleyen mobil bir uygulamadır. Apalon Apps. Firmasına aittir.

Warmlight - Resim Düzenleyici 4+

Fotoğraf Düzenleme & Efektler

Apalon Apps

★★★★★ 4,2 • 185 Oy

Ücretsiz - Uygulama İçeriği Satın Alımlar Sunar

Ekran Görüntüleri iPhone iPad

Görsel 29. Apple Store ekran görüntüsü

Kaynak: <https://apps.apple.com/tr/app/warmlight-resim-d%C3%BCzenleyici/id1413765537?l=tr> Erişim Tarihi: 25/11/2021

1.30. Wix Photo Studio

Web tasarım programı olan wix bünyesinde bulunan fotoğraf düzenleme aracıdır. Yalnızca yüklenen ve Unsplash uygulamasından gelen görüntülerin düzenlenip indirilmesine olanak tanımaktadır. Wix editor ve editor x ten uygulamaya erişilebilmektedir. Wix.com Inc. Firmasına aittir.

Görsel 30. Web sitesinin ekran görüntüsü

Kaynak: <https://support.wix.com/tr/article/wix-medya-medya-y%C3%B6neticisine-eri%C5%9Fme#wix-editor-accessing-the-media-manager> Erişim Tarihi: 25/11/2021

SONUÇ

Gelişen teknoloji hayatımıza birçok kolaylığı da beraberinde getirmiştir. Dijital dünyanın gelişmesiyle birlikte fotoğraf düzenleme programları kendini sürekli güncelleyerek farklı bir yenilikle gelmekte, her geçen gün düzenleme programlarına bir yenisi eklenmektedir. Fotoğrafçılara, Fotoğraflar üzerinde manipülasyon yaparak dijital sanat üretmek isteyenlerin, Grafikçilerin, Eğitimcilerin ve daha birçok kesimin işlerini kolaylıkla yapabilecekleri çok sayıda program mevcuttur.

Fotoğraf düzenleme programlarının neredeyse tümü aynı mantık üzerinde kurgulanmıştır. Birçoğunun işlevi birbirine benzer özelliktedir. Özgün bir sanat eseri için sadece boyanın kalitesi yetmez sanatçıda gerekir.

Not: Bu makalede adı geçen linklerin ziyaret edilmesiyle doğabilecek virüs v.b. sorunlara karşı yazar her türlü sorumluluğu reddetmektedir.

KAYNAKLAR

<https://www.adobe.com/tr/products/photoshop-express.html>

Erişim Tarihi: 1/11/2021

<https://www.gimp.org/>

Erişim Tarihi: 1/11/2021

<https://pixlr.com/>

Erişim Tarihi: 8/11/2021

<https://www.inpixon.com/>

Erişim Tarihi: 5/11/2021

<https://www.befunky.com/create/>

Erişim Tarihi: 5/11/2021

<https://support.wix.com/tr/article/wix-medya-medya-%C3%B6neticisine-eri%C5%9Fme#wix-editor-accessing-the-media-manager>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.niksoftware.snapseed&hl=en>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://apps.apple.com/US/app/id1191337894?mt=8>

Erişim Tarihi: 15/11/2021

<https://vSCO.co/>

Erişim Tarihi: 26/11/2021

<https://photoeditor.polarr.co/>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.neuralprisma&hl=tr&gl=US>

Erişim Tarihi: 3/11/2021

<https://camera.plus/>

Erişim Tarihi: 7/11/2021

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.cyberlink.youperfect&hl=tr&gl=US>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://apps.apple.com/tr/app/warmlight-resim-d%C3%BCzenleyici/id1413765537?l=tr>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://darkroom.co/>

Erişim Tarihi: 9/11/2021

<https://acolorstory.com/>

Erişim Tarihi: 4/11/2021

<https://www.lightxapp.com/>

Erişim Tarihi: 20/11/2021

<https://lensdistortions.com/>

Erişim Tarihi: 9/11/2021

<https://www.ashampoo.com/tr-tr/photo-optimizer>

Erişim Tarihi: 1/11/2021

<https://photo-works.net/>

Erişim Tarihi: 25/11/2021

<https://www.canva.com/>

Erişim Tarihi: 8/11/2021

<https://photodiva.net/>

Erişim Tarihi: 15/11/2021

<https://www.pizap.com/>

Erişim Tarihi: 3/11/2021

<https://krita.org/en/post-download-page/>

Erişim Tarihi: 15/11/2021

<https://tr.wix.com/blog/makale/en-iyi-ucretsiz-fotograf-duzenleme-programi>, Erişim Tarihi: 22/11/2021

<http://etwinningonline.eba.gov.tr/lesson/web-2-0-araclari-nedir/>

Erişim Tarihi: 28/11/2021

CHAPTER 3
JOURNEY FROM LIFE
HAYATTAN

Asadul İSLAM³

³ Süleyman Demirel University, Fine Arts Institute, Art and Design Department,
Proficiency in Art Student
Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanat ve Tasarım
Bölümü, Sanatta Yeterlik Öğrencisi E posta: asadul.islam@yasar.edu.tr Orcid ID:
0000-0001-9510-1178

INTRODUCTION

In this study, the unity of nature and human life is emphasized. The works, in which frames from life are shared, contain impressions of the impact of man on nature and human nature. Friends trying to warm up on the street offer sections from many moments of human life as well as topics such as faith, nature, the chaos of a big city, time and loneliness.

Bu çalışmada doğa ve insan yaşamının birlikteliği vurgulanmaktadır. Yaşamın içinden karelerin paylaşıldığı çalışmalar, İnsanın doğada bıraktığı etki ve insan doğası hakkında izlenimler içermektedir. Sokakta ısınmaya çalışan arkadaşlar, inanç, doğa, Büyük bir şehrin karmaşası, zaman ve yalnızlık gibi konularla birlikte insan yaşamının birçok anından kesitler sunmaktadır.

Friends

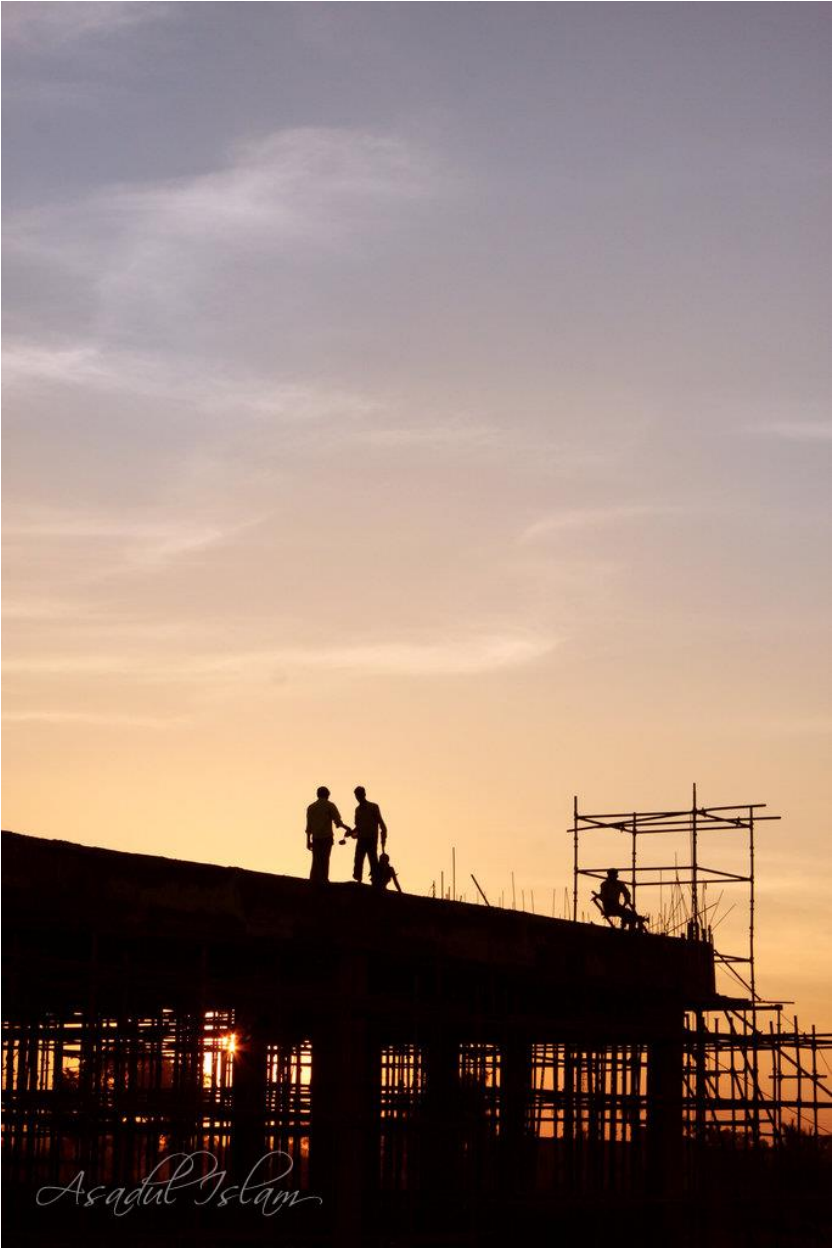
Clouds

Belief

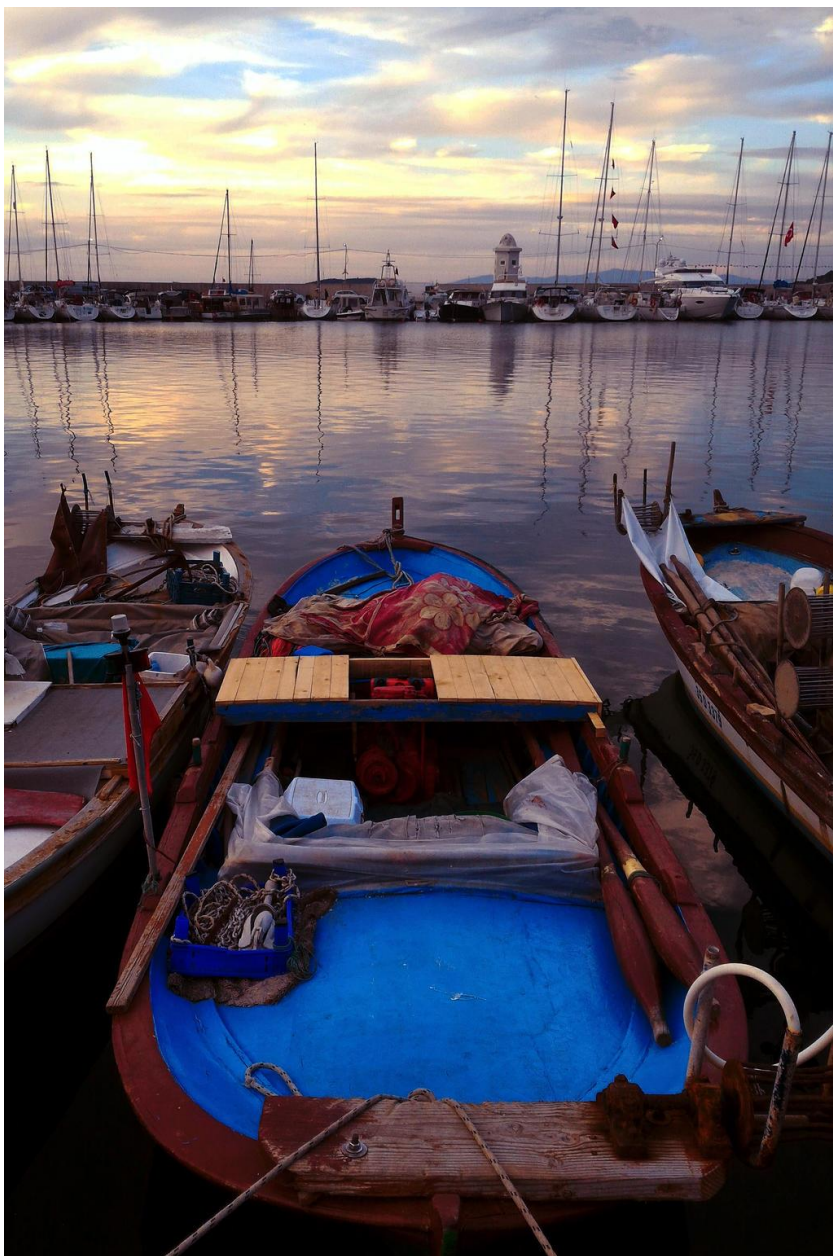
Loss

Work

Chaos

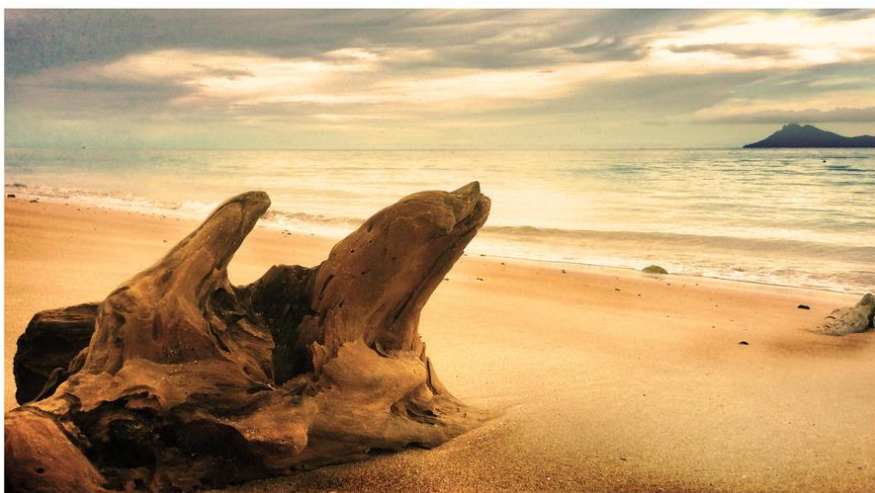
Port

Silence

Alone

Time

CHAPTER 4
THAT'S THE MOMENT

İŞTE O AN

Gürol AYTEPE⁴

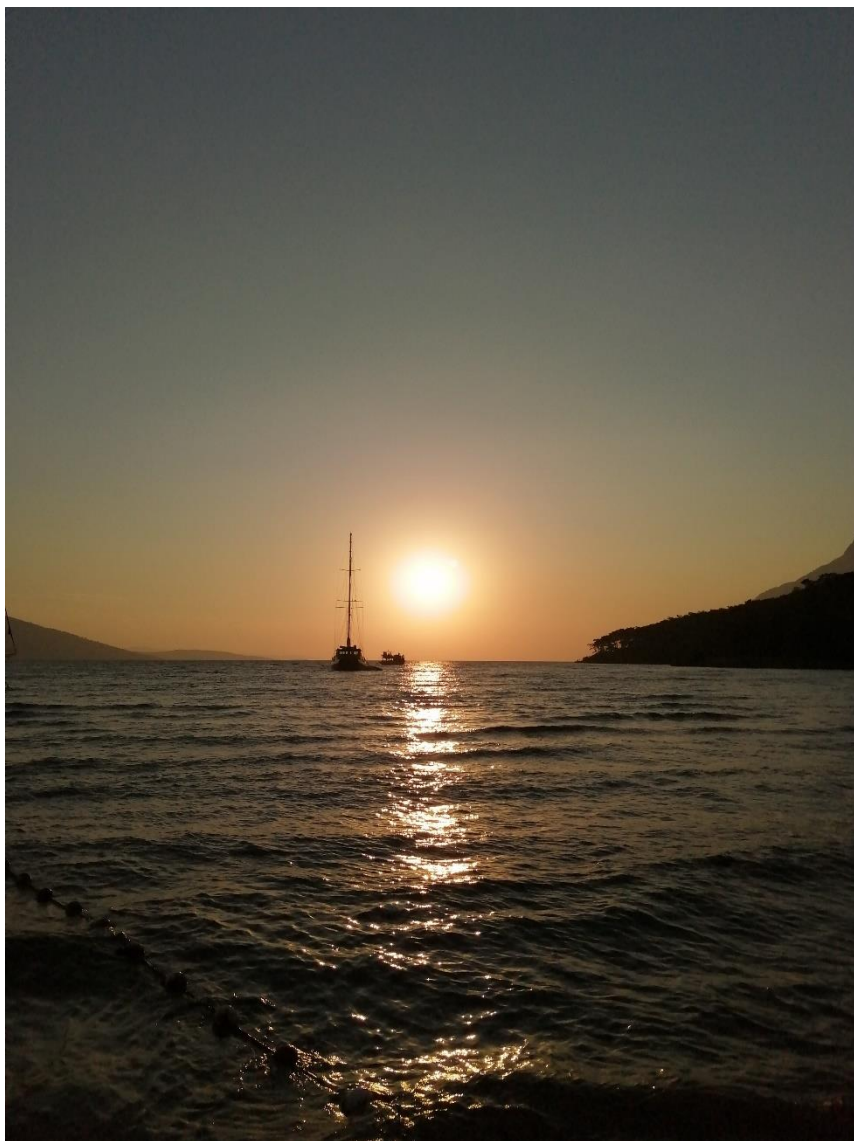
⁴ Süleyman Demirel University, Fine Arts Institute, Painting Department, Art proficiency student.

Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Resim Ana Sanat Dalı, Sanatta yeterlilik öğrencisi. E posta: gurol_aytepe@hotmail.com Orcid ID: 0000-0003-1385-135X

INTRODUCTION

Bu bölümde Doğadan manzaralar, insan yaşamının tarihi, kapı, duvar gibi dokusundan izlenimler yer almaktadır. Doğal yaşamı içinden çeşitli canlıların görüntüleri güzellikleri ile birlikte yansıtılmaya çalışılmıştır. Gün batımının güzelliği, Bir örümceğin dokusu, canlıların renkleri, Hatıralar yaşamış ve yaşamaya devam eden bir kapının sırrı gibi konulara dikkat çekmektedir.

In this section, there are views from nature, the history of human life, and impressions of its texture such as doors and walls. The images of various creatures in their natural life have been tried to be reflected with their beauty. It draws attention to subjects such as the beauty of the sunset, the texture of a spider, the colors of living things, the secret of a door that has lived and continues to live in Memories.

Towards evening

Spider

Country

Vascular

Walls

Likes-Dislikes

Whirlpool

Doors

Autumn

if i could fly

CHAPTER 5
MICRO VIEW OF NATURE
DOĞAYA MİKRO BAKIŞ

İbrahim KAYA⁵

⁵ Süleyman Demirel University, Institute of Fine Arts, Department of Art and Design, Master's Student with Thesis,
Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Bölümü
Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, yl2030406517@ogr.sdu.edu.tr orcid no:
<https://orcid.org/0000-0002-7113-6808>

INTRODUCTION

In this section, there are photographs taken with micro shots to elaborate and elaborate the textures of nature. He wanted to photograph cats' eyes, leaf fall, patterns of seeds and insects, and great detail of small creatures.

Bu bölümde detaya inebilmek ve doğa dokularını detaylandırmak için mikro çekimlerle yapılmış fotoğraflar yer almaktadır. Kedilerin bakışları, Yaprak dökümü, Tohumların ve böceklerin oluşturduğu desenler, küçük canlıların büyük ayrıntıları fotoğraflanmak istemiştir.

Scowl

Harmless

Defoliation

Source of Life

End and Beginning

Insect's Pattern

Drying Rose

Nature's Aesthetics

Feathers

Out of Nature

CHAPTER 6
NATURE'S COLORS
DOĞANIN RENKLERİ
Merve SÜRÜCÜ⁶

⁶ Isparta Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Art and Design graduate student

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım yüksek lisans öğrencisi E posta: merve-surucu@hotmail.com Orcid ID: 0000-0002-9738-3516

INTRODUCTION

In this chapter; There are photographs created by observing nature through the viewfinder of the artificial world, starting from the natural structures that have undergone changes in nature. It reveals the indispensable beauties and colors of nature.

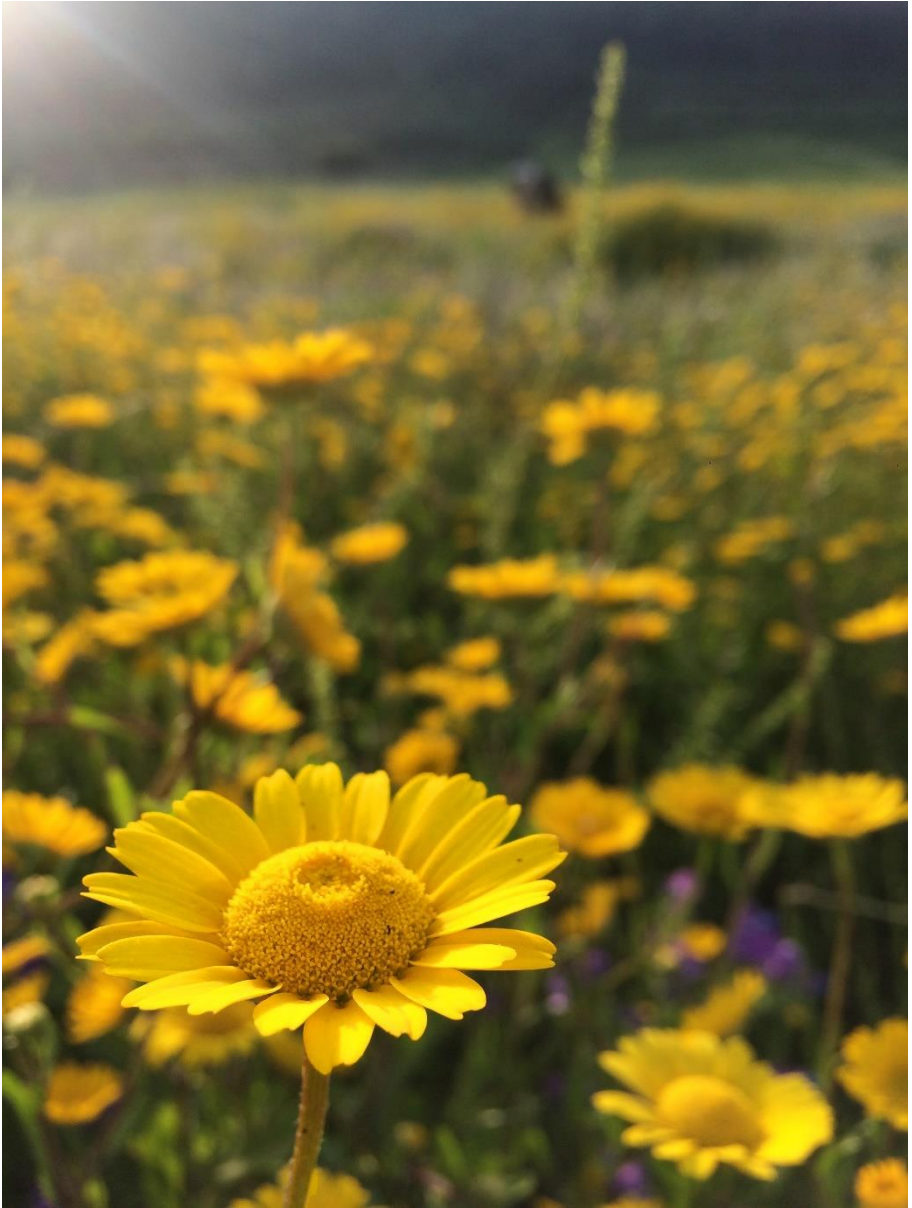
Bu bölümde; Değişime uğrayan doğada doğal yapılardan yola çıkarak yapay dünyanın vizöründen doğayı gözlemleyerek oluşturduğu fotoğraflar bulunmaktadır. Doğanın vazgeçilmez güzellikleri ve renklerini ortaya koymaktadır.

White

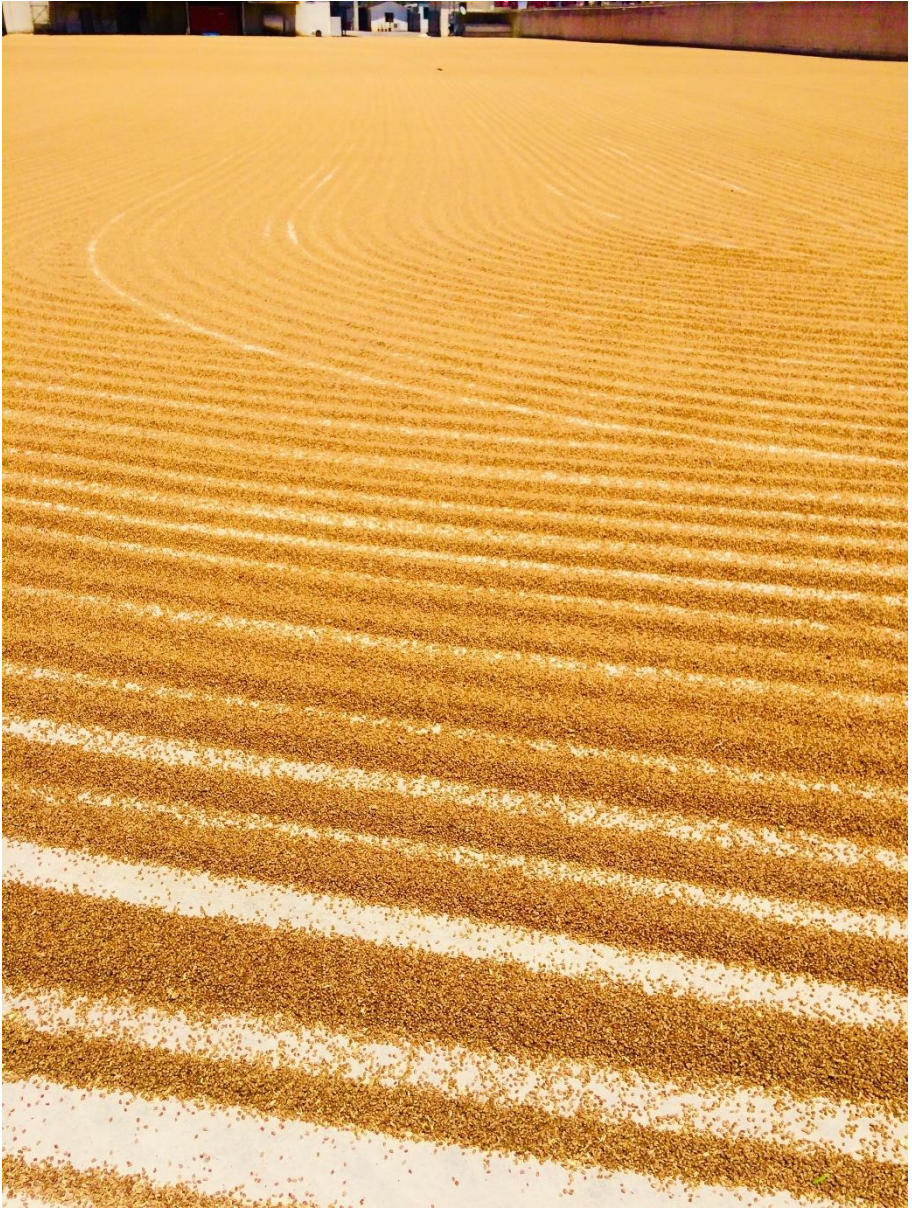
Green Yellow

Yellow

Autumn Colors

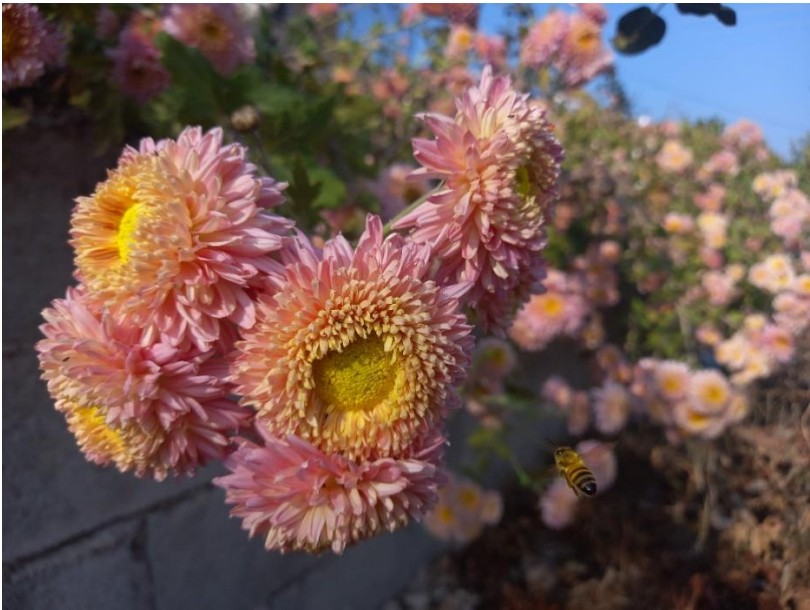
Orange

Red

Lilac

Pink

Coffee

Honey

CHAPTER 7

NATURE

DOĞADAN

Özgül YİĞİT⁷

⁷ Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Graphic Design Department Art Proficiency Student

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Tasarımı Ana Sanat Dalı Sanatta yeterlik öğrencisi. E posta: ozgulyigit@kmu.edu.tr Orcid ID: 0000-0002-8826-8866

INTRODUCTION

In this chapter; It consists of photographic works that capture the traces of living things and colors in their natural environment. Colorful flowers arranged in a certain order, frames from the life of a squirrel, butterfly and snail, water and life were emphasized.

Bu bölümde; Doğal ortamlarında canlıların ve renklerin izlerini yakalayan fotoğraf çalışmalarından oluşmaktadır. Belirli sırayla dizilmiş rengarenk çiçekler, Bir Sincabın, kelebeğin ve salyangozun yaşamından kareler, su ve yaşam gibi konulara ağırlık verilmiştir.

Flowerly road

Droplets

Life in nature

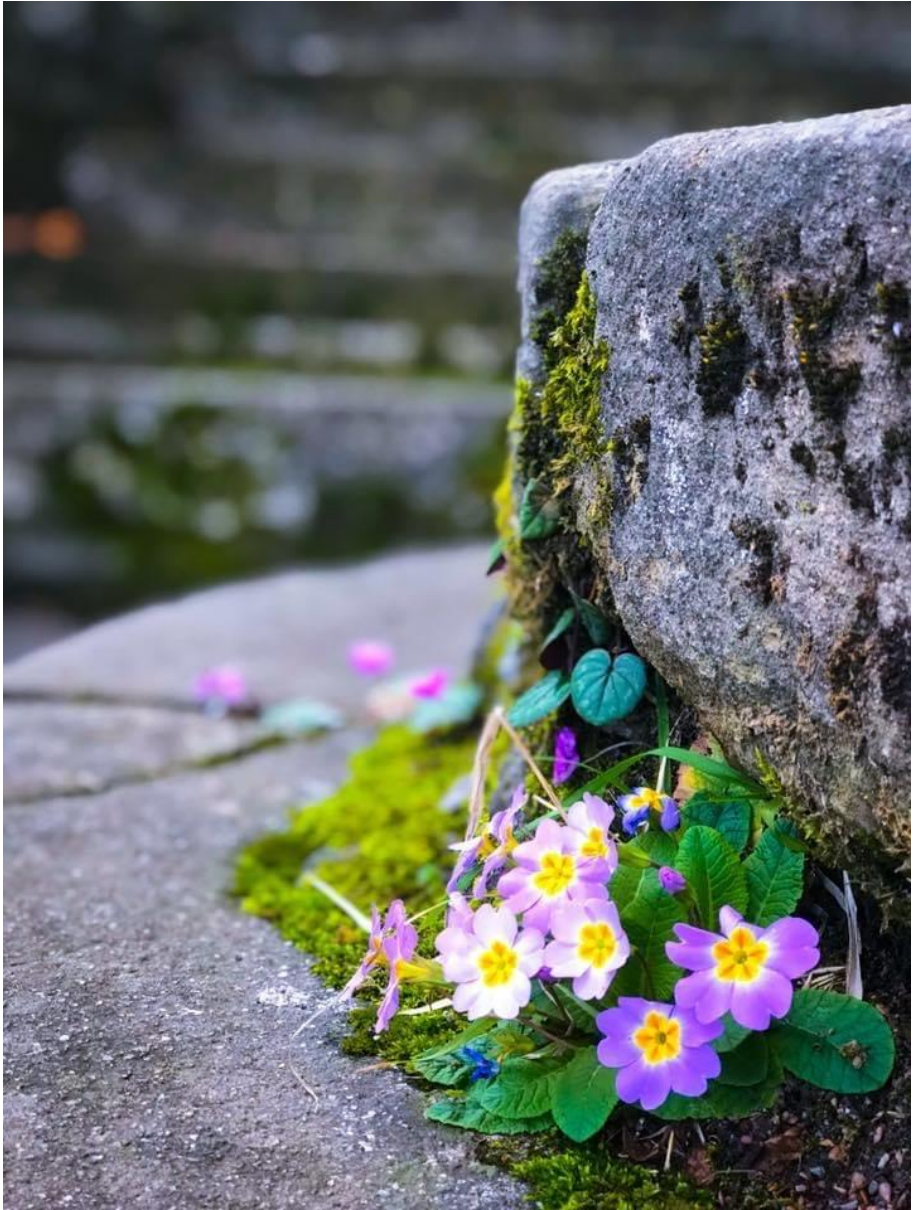
Contrast

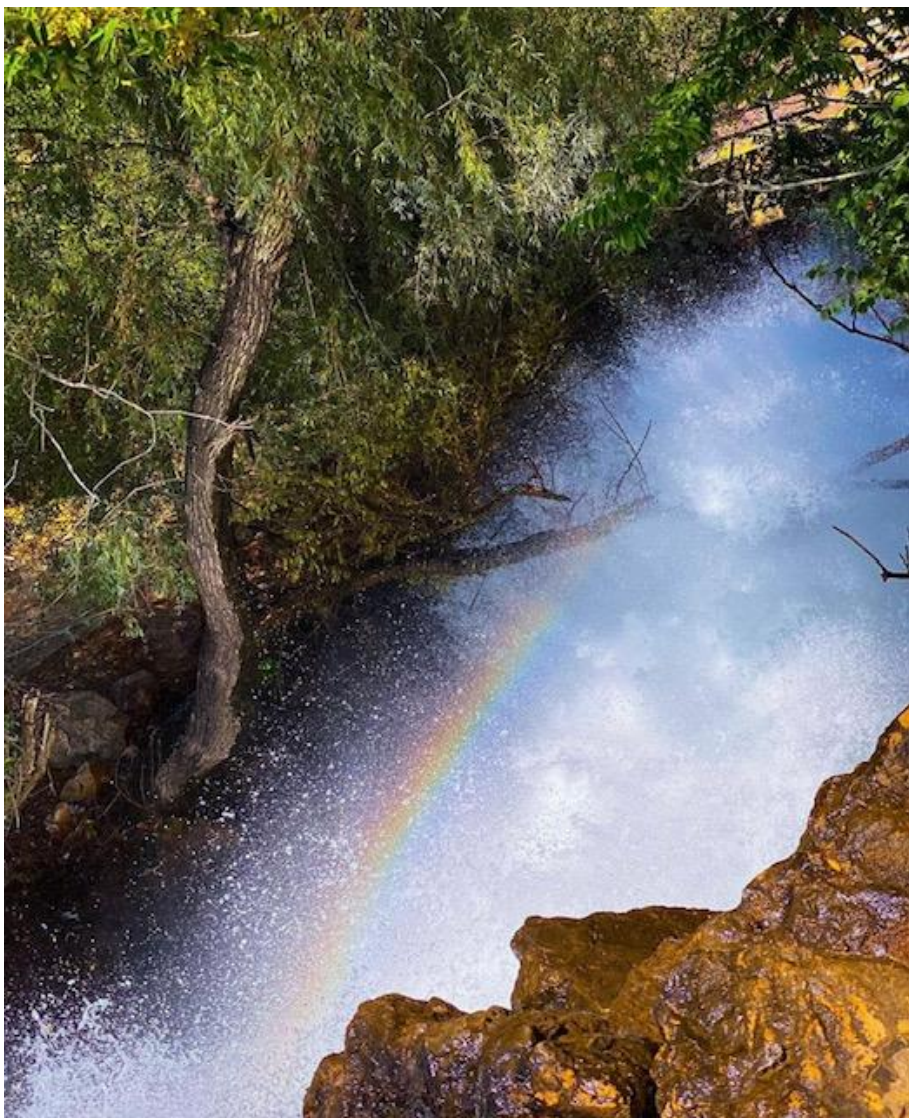
Reflection from Nature

Nature

Out of Nature

Rainbow

Nature at Sunrise

Dance of Butterflies

CHAPTER 8

SPIRAL

SARMAL

Sadettin SARI⁸

⁸ Prof. Dr., Süleyman Demirel University, Faculty of Fine Arts, Painting Department,
Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü,
sadettinsari@sdu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9454-2366>

INTRODUCTION

Life is a manifestation of life and experience. As life wraps around every point, it takes a break from life. As each life creates its own diversity, it ties a knot in its experience. While every node and every point of life wants freedom and peace; life loads load after load, squeezes, compresses, wraps, binds. Like stringless kites shadowing the future. Knots must be untied one by one so that stringless kites can soar freely into the sky. In fact, the rope is the key point of life, nature, stone and soil. an object; It breaks from its weakest, most rotten place. A business; it is disconnected due to the unattended and disrupted situation. A person, on the other hand, is cut off and damaged because of his weakest point, sensitivity or weakness. While the threads in life sometimes open the locks and illuminate like a light, sometimes they tighten, suffocate, darken everything, destroy nature, green, blue, freedom and justice. Life goes on with all the losses that we could not untie the knot.

Yaşamın ve yaşanmışlığın bir tezahürüdür hayat. Hayat her noktayı sarmalarken bir es verir yaşama. Her yaşam, kendi yelpazesini oluştururken bir düğüm atar yaşanmışlığına. Hayatın her düğümü, her noktası özgürlük ve barış isterken; hayat, yük üstüne yük yükler, sıkar, sıkıştırır, sarar, bağlar. Yarınları gölgeleyen ipsiz uçurtmalar gibi. İpsiz uçurtmaların özgürce göğe yükselmesi için düğümler tek tek çözülmeli. Aslında hayatın, doğanın, taşın, toprağın kilit noktasıdır ip. Bir nesne; en zayıf, en çürük yerinden kopar. Bir iş; dikkat edilmeyen, aksaklık yaşanan durumdan dolayı kopar. Bir insan ise en zayıf noktası, hassasiyeti veya zaafı yüzünden kopar, zarar görür. Yaşamda yer alan ipler, bazen kilitleri açıp ışık gibi aydınlatırken, bazen sıkar, boğar, karartır her yeri, mahveder doğayı, yeşili, maviyi, özgürlüğü ve adaleti. Düğümü çözemediğimiz tüm kayıplarla birlikte yaşam devam ediyor...

Spiral series 1

Spiral series 2

Spiral series 3

Spiral series 4

Spiral series 5

Spiral series 6

Spiral series 7

Spiral series 8

Spiral series 9

Spiral series 10

CHAPTER 9
VICIOUS CIRCLE
FÂSİD DÂİRE

Seda AKKAR⁹

⁹ Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Art and Design Department
Master's Student with Thesis
Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Anasanat
Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi E posta: seda.akkar.97@gmail.com
Orcid ID: 0000-0003-4482-6675

INTRODUCTION

Evrenin bir parçası olan doğa ve ona eşlik eden biz insanlar. Varlığımızın hakikati son bulurken doğanın her zaman kendi döngüsünde var olacağına kanıtını dokularda keşfedebiliriz. Bir incirin bizlere kuruyken bile verdiği hizmet, bir yaprağın muhteşem devinimi, bir ağacın kendisinden geriye kalanlarla bizlere eşlik etmesi ve bizlere hepsinin yeniden doğuşunu;

Düşünün bir kere... Evet, düşünemezsiniz öyle değil mi? Çünkü beton sevgisi kapladı dünyamızı ve ne yazık ki insan yalnızca gördüğünü düşünmekle yetinir, gerisi hiçlik, belki hayal... Onlarca yıl yaşamış ağacın kesilmiş gövdesine bakıp hiç düşündünüz mü peki? Gene düşünmezsiniz çünkü sizin o ağacın gövdesine ihtiyacınız vardır, ya da yaşadığı o alana. Sizlerin hayatı tekerrürden ibaretken, o ağaç kesilmiş olan köklerinden yeniden filizlenmeye, yaşamaya çalışır. Tabi başka biri onu kesene kadar... Döngü ve dönüşüm doğanın kanunu iken, bu kaideleri bozan bizler? İnsanoğlu mutlak suretle doğanın varoluşuna zarar verecek fakat doğa var olmaktan asla vazgeçmeyecek. Bizler döngülerimizin sonuna gelirken, yaşam bulmaya devam eden tabiata saygımız ile bu sonu karşılayacağız.

Nature is a part of the universe and we humans accompany it. While the truth of our existence comes to an end, we can discover in the tissues the proof that nature will always exist in its own cycle. The service that a fig gives us even when it is dry, the magnificent movement of a leaf, the fact that a tree accompanies us with what is left of it and the rebirth of all of them to us;

Think about it... Yes, you can't think, can you? Because the love of concrete has pervaded our world and unfortunately people only think about what they see, the rest is nothing, maybe dreams... Have you ever looked at the cut trunk of a tree that has lived for decades and thought? Again, you don't think because you need the trunk of that

tree, or the area where it lives. While your life consists of repetitions, that tree tries to sprout again from its cut roots, to live. That is, until someone else cuts it off... While cycle and transformation are the laws of nature, we who break these rules? Mankind will definitely harm the existence of nature, but nature will never cease to exist. As we come to the end of our cycles, we will meet this end with our respect for the nature that continues to find life.

Grape leaves that complete the task 1

A sprout awakening from a broken root

When was the last time you shuddered "Awakening"

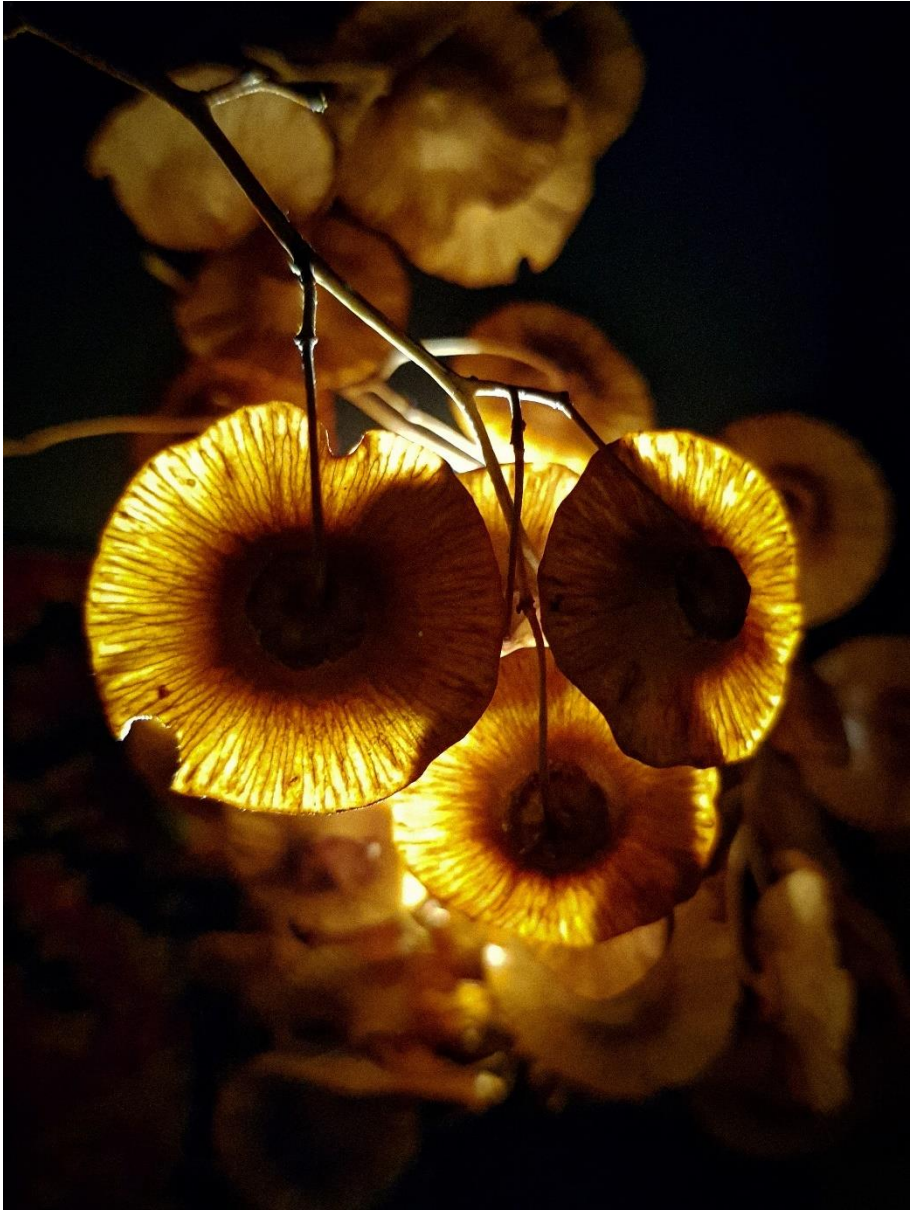
The "pomegranate" fruit has come to an end, but its rebirth is hidden within each of them.

I once had a green fig

A tiny nature underwater

The bell - the last harbinger of Winter

Grape leaves that complete the task 2

Our bodies are just remains, proof that we are alive when our souls are gone. "we arrived"

"Sword Flowers" of dry land, made of cotton and ending with thorns

RESUMES

ÖZGEÇMİŞLER

EDİTÖR / EDITOR**Prof. Dr. Sadettin SARI**

1962 Emirdağ'da doğdu. Lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü'nde yaptı. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik yaptı. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Resim İş Eğitimi Bölüm Başkanlığı, Dekan Yardımcılığı, Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü ve Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı görevlerini yürüten Sadettin SARI, 1995 yılında Yardımcı Doçent, 2005 yılında Doçent ve 2010

yılında Profesör oldu. Sanat, Tasarım, Sanat Eğitimi, Fotoğraf, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri ile ilgili birçok Ulusal ve Uluslararası Kongre, Sempozyum ve Fuarlara katılıp bildiriler sundu, birçok panel, seminer ve konferanslara konuşmacı olarak katıldı. Çok sayıda Ulusal ve Uluslararası organizasyonlardaki sergilere eserleriyle katıldı. 6 Kişisel Sergi açan Prof. Dr. Sadettin SARI, halen Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

He was born in 1962 in Emirdağ. He completed his undergraduate education at Gazi University, Faculty of Education, Department of Painting and Business Education. He taught in schools affiliated to the Ministry of National Education. Working as Pamukkale University Education Faculty Painting Education Department Head, Deputy Dean, Akdeniz University Fine Arts Institute Director and Dean of Fine Arts Faculty, Sadettin SARI became Assistant Professor in 1995,

Associate Professor in 2005 and Professor in 2010. He participated in many National and International Congresses, Symposiums and Fairs related to Art, Design, Art Education, Photography, Computer and Instructional Technologies, presented papers, participated as a speaker in many panels, seminars and conferences. He participated in exhibitions in many national and international organizations with his works. Opening 6 Solo Exhibitions, Prof. Dr. Sadettin SARI is still working as the Head of Painting Department at Süleyman Demirel University, Faculty of Fine Arts.

Asadul İSLAM

İzmirde bulunan Yaşar Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Animasyon Bölümü de tam zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Akademik anlamda daha önce 2014'te Malezya Sarawak Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Bölümü de ve 2012'de F.T.I.I.de (Hindistan Film ve Televizyon Enstitüsü) öğretim görevlisi olarak görev almıştır. Aynı zamanda Hindistan animasyon endüstrisinde ToonZera Animasyon Stüdyosu, Big Animasyon Stüdyosu, Advids Stüdyoları, Player X Stüdyoları ve Zed Worldwide Stüdyolarında bilgisayar grafiği uzmanı olarak çalışmıştır.

He works as a full-time lecturer at Yaşar University, Faculty of Art and Design, Department of Animation in İzmir. Academically, he previously worked as a lecturer at the University of Sarawak, Malaysia, Department of Art and Design in 2014 and F.T.I.I. (Indian Film and Television Institute) in 2012. He has also worked as a computer graphics specialist in the Indian animation industry at ToonZera Animation Studio, Big Animation Studio, Advids Studios, Player X Studios and Zed Worldwide Studios.

Gürol AYTEPE

1994 yılında Çine Muhsin Kalkan Anadolu Ticaret Meslek Lisesi'nden mezun oldu. 1998 yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-iş Öğretmenliği bölümünü bitirdi. 2017 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Milas Meslek Yüksekokulu-Mimari Restorasyon alanında ön lisans eğitimi aldı. 2019 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalında Yüksek

lisans yapan Gürol AYTEPE Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Anasanat Dalı'nda sanatta yeterlilik öğrencisidir. Çok sayıda karma sergi ve bireysel sergileri bulunmaktadır. Sempozyumlara katılmıştır.

He graduated from Çine Muhsin Kalkan Anatolian Trade Vocational High School in 1994. In 1998, he graduated from Pamukkale University Faculty of Education Painting Teaching Department. In 2017, he received an associate degree education in Muğla Sıtkı Koçman University Milas Vocational School-Architectural Restoration. Gürol AYTEPE, who graduated from Muğla Sıtkı Koçman University Social Sciences Institute Archeology Department in 2019, is a proficiency student in art at Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Painting Department. He has many group and individual exhibitions. Participated in symposiums.

İbrahim KAYA

1977 yılında Malatya'da doğdu, 1995 yılında Malatya Atatürk Sağlık Meslek Lisesi, Sağlık Memurluğu Bölümünü bitirdi. 2001 yılında Niğde Üniversitesi Resim-İş Öğretmenliği Bölümünden mezun oldu. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanat ve Tasarım ana bilim dalı Tezli yüksek lisans öğrencisi olarak eğitimine devam etmektedir. 2001 yılında Resim-İş Öğretmeni olarak Malatya'da göreve başlamıştır. Battalgazi Bilim ve Sanat Merkezi'nde Görsel Sanatlar öğretmeni olarak görevini sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır. Resim, Görsel İletişim ve Grafik tasarımı alanlarında çalışmalar yapmaktadır. Birçok karma ve kişisel sergisi bulunmaktadır. Güzel sanatlar eğitimi ve Geleneksel sanatlar konularında kitap, makale ve yayınları mevcuttur. Çok sayıda kongre ve sempozyuma katılmış ve düzenleme kurulunda yer almıştır. Aynı zamanda kitap editörlüğü de yapmaktadır.

He was born in Malatya in 1977. In 1995, he graduated from Malatya Atatürk Health Vocational High School, Department of Health Officer. He graduated from Niğde University Painting Teaching Department. He continues his education at Süleyman Demirel University Fine Arts Institute, Art and Design Department, as a master's student with thesis. He started to work in Malatya in 2001 as a Painting Teacher. He continues to work as a Visual Arts teacher at Battalgazi Science and Art Center. He is married and has two children. He works in the fields of Painting, Visual Communication and Graphic design. He has many group and solo exhibitions. He has books, articles and publications on fine arts education and traditional arts. He participated in many congresses and symposiums and took part in the organizing committee. He is also a book editor.

Merve SÜRÜCÜ

1989 yılında Hatay / İskenderun'da doğdu. Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel Sanatlar Öğretmenliği bölümünden 2014 yılında bölüm 3.sü olarak mezun oldu. Özel okul ve tasarım sektöründe 7 sene çalıştı. 2021 yılından itibaren Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım ana bilim dalı tezli yüksek lisans bölümünde eğitimine

devam etmektedir.

She was born in 1989 in Hatay / Iskenderun. She graduated from Mustafa Kemal University, Faculty of Fine Arts, Department of Visual Arts Teaching in 2014 as the 3rd in the department. She worked in private school and design industry for 7 years. She has been continuing her education in Isparta Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Art and Design Department, master's degree with thesis since 2021.

Özgül YİĞİT

1986 Erdemli doğumlu. 2012 yılı Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden lisans eğitimini tamamlayarak mezun olmuştur. 2016 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Tasarımı ASD'da yüksek lisansını tamamladı ve aynı üniversitede 2021 yılından itibaren sanatta yeterlik öğrencisi olarak eğitim hayatına devam etmektedir. Akademik

olarak çalışma hayatına 2017-19 yılları arasında Sinop Üniversitesi'nde başlamış ve 2019'dan itibaren Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Tasarım Bölümü Grafik Tasarım Programında Öğretim Görevlisi olarak görevine halen devam etmektedir.

She was born in 1986 in Erdemli. He graduated from Süleyman Demirel University Fine Arts Faculty Painting Department in 2012 by completing her undergraduate education. She started her academic career at Sinop University between 2017-19 years and has been working as an Instructor in the Graphic Design Program of Karamanoğlu Mehmetbey University Design Department since 2019.

Seda AKKAR

1997 yılında Niğde'de doğdu. 2011-2015 yılında Kastamonu Gzel Sanatlar ve Spor Lisesi'ni tamamladı. 2016 yılında Kastamonu Üniversitesi EĞitim Fakültesi Resim İŞ Ğretmenliği blmn kazandı ve 2020 yılında lisans eğitimini tamamladı. Süleyman Demirel Üniversitesi Gzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı bölümünde Yüksek Lisans eğitimine devam etmektedir.

She was born in Niğde in 1997. She completed Kastamonu Fine Arts and Sports High School in 2011-2015. In 2016, she won the Department of Painting Teaching at the Faculty of Education of Kastamonu University and completed her undergraduate education in 2020. She continues her postgraduate education at Süleyman Demirel University Fine Arts Institute Art and Design Department.

UĞUR KARABULUT

1989 Sivas doğumludur. İlkokul, ortaokul ve lise eğitimimi İstanbul'da tamamladı. Üniversite eğitimini ise Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim İş Öğretmenliği bölümünde tamamlayarak 2014 yılında mezun oldu. Altınbaş Üniversitesi Sanat ve Tasarım (Plastik Sanatlar) Tezli Yüksek lisansını yüksek başarı ortalaması ile 2019 yılında "Sanatta İğrençlik" araştırma konusu üzerine tez yazarak tamamladı. 2021 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Sanatta Yeterlik eğitimine başladı. Lisans eğitimi sonrası Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı bir projede görev yaptı. Proje tamamlandıktan sonra İstanbul'da Gençlik Merkezinde resim öğretmenliği yapmaya başladı ve hala çalışmaya devam etmektedir. Kişisel sergileri ve birçok sergi katılımı bulunmaktadır. Aynı zamanda plastik makyaj eğitimi de vermektedir. Plastik makyaj alanında dizi ve film setlerinde efekt makyaj üzerine çalışmalar yapmıştır. Bu alanda birçok festivale katılmış ve çalışmalarını canlı modeller üzerinde sergilemiştir.

He was born in 1989 in Sivas. He completed his primary, secondary and high school education in Istanbul. He completed his university education in Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Education, Department of Painting Teaching and graduated in 2014. He completed his master's degree in Art and Design (Plastic Arts) with thesis from Altınbaş University in 2019 with a high grade point average, by writing a thesis on the research topic "Disgusting in Art". In 2021, he started his education at Süleyman Demirel University Fine Arts Institute, Proficiency in Painting. After his undergraduate education, he worked in a project affiliated to the Ministry of Youth

and Sports. After the project was completed, she started teaching painting at the Youth Center in İstanbul and still continues to work. He has personal exhibitions and participation in many exhibitions. She also gives plastic makeup training. In the field of plastic make-up, he worked on effect make-up on TV series and film sets. He participated in many festivals in this field and exhibited his works on live models.

ISBN: 978-625-8423-68-6